

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K., na pol leta 13 K., na četrt leta 6 K. 50 h., na jeden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljane brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četrt leta 5 K. 50 h., na jeden mesec 1 K. 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuge dežele toliko več, kolikor znača postnina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvošč frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenštvo naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacijo, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Naša trgovska in obrtna zbornica.

Včeraj je imela novo izvoljena trgovska in obrtna zbornica kranjska svojo prvo meritorično sejo. Izvršila je obenem tudi imenitno svojo politično pravico; izvolila je namreč novega deželnega poslance namesto prerano umrlega g. Josipa Kušarja. Ker si je pred kratkim izbrala predsednika in podpredsednika, določila svoje odseke, je z včerajšnjo volitvijo poslance takoreč dovršena njena konstitucija, na podlagi katere bode naša trgovska in obrtna zbornica izpolnjevala raznovrstne svoje velike naloge. Zadnje volitve so se vrstile na širši podlagi kakor poprej, in zbornica ima vsled tega predugačeno, da, skoraj čisto novo lice.

Narodno-napredna stranka ni le pri volitvah sijajno prodrla s svojimi kandidati, ona je — in to je njena velika zasluga — tudi poskrbela, da so v novi zbornici enakomerno zastopani različni deli naše dežele po čilih, neodvisnih in inteligentnih zborničnih svetovalcih. Tudi domača velen-industrija ima v njej svoje najboljše reprezentante. Taka sestava je bila skrajno potrebna. Trgovske in obrtne zbornice predobivajo v vseh deželah našega cesarstva vedno močnejši vpliv in večjo važnost. Kolikor bolj pridobiva trgovina, velika in mala industrija za narodno gospodarstvo odločilen pomen, toliko bolj se moramo zavedati velikega pomena tiste korporacije, ki je nalašč v ta namen postavljena, da pospešuje, razvija in brani trgovske in obrtniške koristi v naši domovini.

Začetkom tega stoletja je bila Angleška skoro edina država, kateri je bil razvoj trgovine in industrije glavna in prva naloga. Vsi njeni uspehi, vse njene nepričakovane zmage izvirajo iz narodnega blagostanja, kateremu je trgovina in industrija neusahljiv vir. Velike kontinentalne države začele so posnemati z zavistjo mogočno Anglijo, podpirajoč industrijo in trgovino. Dandanes je ta struja postala tako vplivna, da celo agrarne države uvidevajo njeno koristnost. Sosedna

Ogrska sili sistematično, akoravno ima močno in racionalno razvito poljedelstvo, na to, da se na njenih tleh etablirajo razna domača tovarniška podjetja, in da se njim v prospehu obenem razvija obsežna trgovina. Če ni do sedaj pričakala začeljenih uspehov, tega ni toliko kriva njena vlada, ki z denarnimi svtotami, davčnimi popusti in tarifno olajšavo ter protekcijo domačih proizvodov pri javnih delih ob vsaki priliki skuša pospešiti ogrske industrije, temveč vzrok tem ne uspehom iskati je v brezbržnosti ogrskega ljudstva za industrijski in trgovski poklic. Za našo domovino, to je res, nismo pričakovali take protekcije in takih podpor za razvoj domače industrije in trgovine. Le ednega naravnega protektorja in podpornika imamo, in ta je zdravi duh slovenskega naroda, ki je od rojstva naklonjen podjetnosti in trgovini. Za tak narod, kateremu je priroda odrekla skoraj vse druge zaklade, je pa ta prirojeni nagon največji talent, ki mu daje prednost pred marsikaterim drugim ljudstvom. Zato je ravno za slovenski narod trgovska in obrtna zbornica, ako se svojega dela resno in solidarno poprime, korporacija eminentne važnosti in odločilnega pomena. Ona v svojem malem delokrogu lahko storiti veliko za narodov prospeh. Zato bodi njeni nalogi, da se dosedanjem malim obrtniki in mali trgovci potom moderne omike ohranijo in utrdijo v svojih pozicijah. Ona pa bode morala obračati svojo pozornost tudi na razvoj domače industrije in trgovine, katerima imajo dajati oficijalno zaslonko. Da trgovske in obrtne zbornice v tem oziru lahko dosledno in uspešno delujejo, o tem imamo dokaze. Od novo izvoljene trgovske in obrtne zbornice za Kranjsko pričakujemo mnogo resnega dela po zdravem gospodarskem programu.

Na čelu ji stoji sedaj kot predsednik g. Josip Lenartič, mož, ki se odlikuje z bistrim umom in izredno delavnostjo. Kot mnogoletni deželni poslanec je imel najvažnejše gospodarske referate ter se je oglašal pri vsakem večjem narodno-gospodarskem vprašanju, od koder

ga javnost pozna kot vestnega opazovalca in trenzega presojevalca naših gospodarskih razmer. Isto delavnost kazal je v vsakem zastopu, kamor je bil poklican, bodisi po kmetijski družbi, bodisi kot član v trgovski zbornici, v železniškem svetu itd. Ni dvoma, da bode on na častnem in odgovornem mestu zborničnega predsednika zastopal načelo delavnosti in solidnega napredka. Ta zbornica, ki poleg podpredsednika g. Kollmanna šteje celo vrsto za napredek vnetih mož, obuja opravičene nade, da bode imel v nji naš trgovski in obrtni stan svoje verne zaščitnike in najboljše prijatelje.

V deželnem zboru bode poleg gosp. Filipa Supančiča pô včerajšnji dopolnilni volitvi zastopal zbornico g. dr. Danilo Majaron. Trgovska in obrtna zbornica se je po dolgem času zopet odločila v njemu za poslanca, ki ni njen član. Ta izjema je za dr. Majarona častna in dokazuje, da so odločevali tu posebni razlogi. G. dr. Majaron je poprej šest let zastopal v deželnem zboru Idrijo in je imel tu priliko interesirati se za industrijske in delavske odnose. Izkazal se je pa tudi v vseh drugih važnih vprašanjih deželnega zabora kot marljivega in vestnega poslanca ter se odlikoval po celi vrsti iniciativnih predlogov. Kot strokovnjak v davčnih zadevah priboril je na Dunaju našim trgovcem in obrtnikom znatne olajšave in radi tega je storila zbornica prav, da je važni svoj deželno-zborni mandat poverila g. dr. Majaronu.

Trgovina in obrt potrebuje složnega sodelovanja različnih faktorjev. Da je to izpozna naša zbornica, zamoremo le odobravati. Zbornici sami ne moremo izrekati boljše želje, nego da bi oni živi in napredni duh, ono veselje do trgovine in do podjetnosti, ki odlikuje naš narod sploh, tudi vedno vodilo njeno delovanje.

Tržaške razmere.

Trst, 12. junija 1902.

Ker se na Vaš v 125. štev. „Slov. Naroda“ pod naslovom „Kaj pa to pomeni“

priobčeni dopis dosedaj nihče v „Edinosti“ ni oglasil, pač pa smo čitali neki plitek odgovor v sobotni štev. „Slovenca“, s katerim se tržaške jeremijade še bolj v čudno luč stavijo, in ker se tudi g. dopisnik gori navezenega članka nič več ne zglaši, hočemo sedaj mi nekoliko na ta popravek odgovoriti.

Odkritosršno povemo, da kaj neradi obesamo na veliki zvon naše tužne tržaške razmere, a sedaj se čutimo tudi mi primorane, da naše zastopnike in naše slovensko tržaško glasilo javni sodbi izpostavimo, kajti vsak mora uvideti, da je sedanja takтика obeh strank popolnoma zavrgljiva, ker se z besedo in z mirnim nasvetom pri njih skoraj nič ne doseže. Zato Vas prosimo, g. urednik, da odprete par predalčkov v Vašem cjenjenem, neodvisnem listu.

V dotičnem „Slovenčevem“ odgovoru pravi g. dopisnik, da „Slov. Narod“ kaj rad posnema razne članke iz „Sole“, o katerih nezanesljivosti, neopravičenih sumnjenjih, obrekovanjih itd. se je vsakdo že prepričal in da dotičnega lista nihče resnim ne more smatrati, ter da ga prizadeti, tudi tožiti več ne marajo. No, to pa je res imenitno! Če bi to izjavo „Il Sole“ čital, tako smo prepričani, da posveti dotičnemu dopisniku tak članek, da ga bo kar božast lomila. Vprašamo: Kateri list pa je tolikrat zaplenjen in katerega lista urednik je več zaprt, kakor ravno lista „Sole“? To že ni več nevednost, marveč nevoščljivost na „Sole“. Dotični dopisnik naj ne bo vendar tako naiven in naj nikar ne misli, da bi bila tržaška kamora in drugi prizadeti tako tisti, če bi „Sole“ ne pisal resnice. Gotovo je, da tupatak kaj priloži, a glavno je, da se važne skrivnosti izvedo. In „Edinost“ bodi prepričana, da bi imela med ljudstvom mnogo več ugleda in tudi naročnikov, ko bi prinašala listu „Sole“ enake dopise, in ne dan za dnevec tista suhoperarna poročila o raznih veselicah in osebnih vtisih.

V gorinavedenem odgovoru se indirektno priznava celo postopanje kamore. Če že vse govori in piše o njihovem čudnem gospodarstvu, zakaj pa „Edinost“ in poslanci ne pozivljajo vlade, da se stvar preišče? Zakaj vendar vse molči? „Sole“ oziroma

Ako se tudi ne ozremo na podrobno Kochemovo opisovanje naslednjih poglavij, vidimo že iz tega prvega poglavja, da so imeli naši predniki pač dovolj zanimivega učnega gradiva v šoli, ki jim je razširilo pojme ter jih navdušilo za življenje po smrti. Saj se jim potemtakem ni bilo batiti, da bi jim zmanjkalo prostora, ako tudi dobi vsak le samo »štiri čevlje v obsegu. Brez protekoje pride vsakdo na vrsto!

Vrhutega pa je bil ta predmet tudi najboljše jamstvo župnikom, da se iz šole vracajoča mladina ne bo ozirala po češljah in hruškah v farovškem vrtu, niti se bodo pod takimi vtisi odrasli župljeni upali ugovarjati župnikovi komandi. Tako je znala konkordatna šola spajati pri pouku »koristno s prijetnim« na podlagi verske metode.

Zona pa mora spreletavati škofa Mahniča, ako premišljuje to opisano brezmerno občnost pekla, katerega mu bo po sodbi v 4000 let pometati z brezovimi metlami. Upanje ga pač tolaži, da se mu pridruži po božji obsodbi še kateri vrednih sovrstnikov in naslednikov. Metle pa bodo vezali v ta namen vse oni pobožni možje, ki kradejo poštenim ljudem čast po katičkih listih, ako se tudi izmuzejo tozadvenemu teoretičnemu pouku na Žabjeku.

LISTEK.

Peklo in okolica.

Geografsko-didaktična študija Iz kordatne dobe.

Konkordatna šola je sicer izključevala realije iz ljudske šole, le geografija je našla pri duhovni gospodi nekoliko milosti.

Računalo pa se je pri tem le bolj na praktično vrednost te vede po smrti. Prvič je duši katoliškega vernika potreben vedeti nekoliko geografije, da se bo znala na sodnji dan orientirati za dolino Jožafat, ker bi sicer nastale prevelike zmešnjave in zamude — orientni eksprejni vlak tačas ne bode najbrže redno vozil, ker bodo morali konduktterji in zavirači tudi z ostalimi dušami. Na drugi strani pa je bilo treba vedeti vsaj približno, kakšni prostori so nam izbrani v posmrtno stanovanje.

Tu pride v prvi vrsti v poštov — peklo, ker je to nekako splošno zavetišče za vse sloje in spole, kakor so na pr. v Parizu takozvani »hoteli-garni«.

Zato je pa tudi umevno, da so se s tem predmetom ukvarjali skoraj vse cer-

kveni učenjaki. Najbolj temeljito, »znanstveno« razpravo o peklu z vsemi njegovimi tajnostmi in zanimivostmi je spisal pater Kochem v svoji knjigi »Leben Christi-Buch«. Jaz imam svetega moža zelo na sumu, da je vse te kraje osebno prehodil, ker toliko fantazije pač skoraj ne prisotjam učenjaku.

V dvanajst poglavij je razdelil svoj spis o peklu. Pogl. 1. Kje in kako veliko je peklo. Pogl. 2. O peklenškem ognju. Pogl. 3. O peklenškem mrazu. Pogl. 4. O peklenški lakoti in žej. Pogl. 5. O peklenškem smradu. Pogl. 6. O peklenški golazni. Pogl. 7. O peklenški temi, dimu in počastih. Pogl. 8. O peklenški družbi. Pogl. 9. O različnih peklenških mukah. Pogl. 10. O drugih peklenških prostorih. Zadnji dve poglavji nista tako zanimivi.

Iz prvega poglavja je razvidno, da je peklo pravzaprav velikanska skalnata dvorana v sredini zemlje. Kako visoko in veliko je pravzaprav peklo, ni vedel niti ta učenjak, vendar nas je napotil na sv. pismo in na še bolj učenega blaženega Drekselija, ki meni: »Ako meri peklo v svoji visokosti eno nemško miljo in v obsegu tri milje, je že veliko dovolj, da obseže v sebi stotisočmilijonov duš, če se

odmeri vsakemu telesu pet čevljev v širokotu. Ker pa bo pogubljenih mnogo stotisočmilijonov ljudij, sledi iz tega, da mora meriti peklo več nemških milij na visokost, dolgost in širokost, da zamore shraniti vse ta telesa. To je razvideti tudi iz proroka Izajie v 30. poglavju, kjer pravi: Peklo je od včeraj pripravljeno; kralj ga je napravil globoko in široko, tako sledi, da je nekoliko milj dolgo, široko in visoko.

Kako veliko je peklo, pove nam tudi skrivno razdetje sv. Janeza v 14. poglavju, kjer je rečeno: Angelj jih je pahnil v ribnik božje jeze, in ribnik so prestopili ljudje in ga napolnili s krvjo tisočinšteto štadij.

Po razlagi Kornelija a Lapide znaš štadija 25 korakov, 32 štadij pa je nemška milja. Potemtakem bi bilo peklo povsod 50 milj veliko, namreč toliko visoko, dolgo in široko. Pri tem se sklicuje avtor ali na sv. pismo, ali pa na blažene in svete moške in ženske, katerim je bila usojena milost, že živim gledati peklo v stanju zamaknenja. Sicer se ta »čudež« še tudi danes dogaja, da zemeljski trpini ne le gledajo, temuč tudi čutijo peklo, a v svojem opisovanju si niso več tako edini, kakor v srednjem veku.

"Avanti" je že marsikaj zanimivega spravil na dan in njemu se je zahvaliti, da so se začeli tudi drugi krogi za naše občalovanja vredne razmere zanimati in da se z okolišanski zastopniki ne ravna več tako kakor nekdaj.

Kar se posameznih v "Slovenčevem" odgovoru navedenih poslancev tiče, vzamemo na znanje, da so res bili zadržani, da se dvakratne mestne seje niso mogli udeležiti; a toliko njihova kakor tudi "Edinosti" dolžnost je, da odsotnost, odnosno zadržek javno opravičijo, da ljudstvo, ki se za seje tržaškega mestnega sveta zanima in ki je laščine nezmožno, izve, kaj naši zastopniki delajo. Po našem mnenju je bolj opravičeno, če bi se neodvisni in neustrašeni g. Vatovec rajši radi udeležitve pogreba ondotnega župnika opravičeval, nego radi tako važne mestne seje. In seja za zgradbo "Narodnega doma" bi se lahko iz gori navedenega vzroka istotako, če že ne prejšnji ali drugi dan, pa ob drugem času istega dne vršila, in g. dr. Gregorin naj bi bil šel za eno urico zastopat v mestni svet koristi svojih volilev. Sicer pa naj si g. dr. Gregorin predoči, da je on, kar se zgradbe poslopij tiče, skozi in skozi lajik, in bi torej ne smel imeti prve besede pri tem, drugače utegne doživeti naš "Nar. dom" usodo ljubljanskega "Narodnega doma". Gospod Svetko, Vi ste tudi našega mnenja — kaj?

Tako stališče bomo zavzemali tudi v prihodnje in če se še tako skušajo ovreči vse naše trditve. Govorimo pravočasno, da se ne bode pozneje kdo repenčil, češ, zakaj ste molčali, ko je bilo čas govoriti.

Naši slovenski poslanci so se postavili na stališče, da hočejo s kamoro pohlevno postopati, češ, na ta način budem več dosegli kot z razsajanjem. Mi pa pravimo, da je to jako revna in plitva taktika. Okolišanski poslanci ne bodo dosegli ničesar, če ne kriče. Proti okolici vlada kakor neka zaročna. Koliko let se že peha svetov. Dollenz za pokritje rojanskega potoka, za razne vodnjake, za popravo cest v okolici in za premembo sedanjega korza "Corso", v "Corso Francesco Giuseppe", a mestni svetovalci se takim predlogom le rogajo. Napravili so pač nekaj svetiljk na Greti in v Rojanu, pa ne radi vaščanov, marveč ker hodi po teh potih mnogo meščanov.

Vsa okolica se grozno zanemarja, izvzemši Barkovlje in sedaj še Opčine. Te pa le radi tega ne, ker so glavna sprehajališča in letovišča meščanov.

Poslanci naj bi se ne pokazali med ljudstvom le za časa volitev, marveč tudi ob drugih prilikah in naj bi ljudstvo poučevali in nagovarjali, da izrazijo svoje želje potom peticij, kakor se to na Kranjskem vrši, katere bi morali potem poslanci v mestnem svetu podpirati. Če se z lepa ne da doseči, naj se jim pa zobje pokažejo. Kamoro užene le korajzen nastop. To je pokazal neustrašeni nastop g. dr. Rybača v lanski seji radi škofevega pogreba, kateri pogreb pa je bil sam na sebi le malenkostna zadeva! Kar je storil Rybač za mrtvega škofa, tega naj ne opušča za žive okolišane.

Če so torej naši poslanci tako neustrašeni, kakor se v "Slovenčevem" odgovoru slikajo, zakaj pa tega večkrat ne pokažejo? Zakaj se obširno ne navajajo njihovi vspehi? Da pri nas le korajža izda, nam to jasno kaže odločni nastop mestnega zastopa napram tržaškemu namestništvu. Le poglejte, kakšen strah ima namestništvo pred magistratom, oziroma pred mestnim zastopom! Poslednji pometa z namestništrom kakor častniki z rekruti.

Vedno bolj se uvideva, kaj je bil naš nepozabni g. vitez Nabergoj. Kadar se je šlo za važno stvar, se gotovo ni odtegnil nobeni seji in če se je še tako slabega čutil, je prišel k seji ter povzdignil neustrašeno svoj glas, četudi ni imel nikake zaslombe, dočim večina sedanjih slovenskih zastopnikov ali ne pride ali pa molče kot grobovi. Gospod vitez Nabergoj je skliceval shode ob raznih prilikah in ljudstvo vedno poučeval in skušal drugim pomagati, četudi večkrat v lastno škodo. A sedaj? Sedaj igra večinoma le interes glavno vlogo in če se ta špekulacija ponesreči, se pa dá narodu slovo ter se v tržaškem dialektru na tih zašepeta: Chi che ga la rogna, che se la grati?

Za državno podporo Novemu mestu.

Poslanec Plantan je podal v seji državnega zabora dne 4. t. m. za dovolitev

državne podpore mestni občini novomeški naslednji predlog:

Kakor vsako mesto, ki leži v prometni sredini, je bila in je tudi mestna občina novomeška primorana, korakati z duhom časa, valed česar pa se mestni občini nakladajo tako velikanska bremena, ki ne le presegajo znatno njeno finančno sposobnost, temuč sploh ne stoję v nikakem razmerju z občino.

Do leta 1878 je imelo Novo mesto garnizijo, in sicer en bataljon lovcev. Ta garnizija pa se je mestu vzela, in sicer iz nezakrivljenega vzroka, ker ni imelo zdrave pitne vode in s tem se je položil temelj za vedno rastoče obubožanje tega mesta.

Novo mesto se je moralno valed tegu odločiti za izvanredne finančne žrte, ako se hotelo rešiti popolnega propada.

Imenovana mestna občina je imela pri zadnjem ljudskem štetju 2168 prebivalcev, med njimi 450 davkopalčevalcev ter je sedež okrožnega sodišča, okrajnega glavarstva, okrajnega sodišča, glavnega davkarije, c. kr višje gimnazije itd.

Da zadosti zahtevam časa, je morala doprinesti mestna občina novomeška v zadnjih letih naslednje financialne žrte, in sicer javnemu blagostanju:

1. Povodom gradbe dolenske železnice je morala prevzeti mestna občina leta 1892 delnic za 28.000 K.

2. Ko je primanjkovalo v mestu prostora za c. kr. poštni in brzojavni urad, morala je kupiti mestna občina leta 1893 nekdanje vojaško skladišče ter ga adaptirati za imenovane urade.

V večjih mestih dā c. kr. poštni erar na lastne stroške zidati poštné urade, dočim morajo manjša mesta prevzeti v tej zadavi visoka bremena.

V tem slučaju je znašala samo kupna cena 30.000 K, adapcijski stroški pa 18.000 K.

3. Leta 1896 se je moralno za c. kr finančne oblasti k obstoječemu poslopu prizidati, za kar je potrošila mestna občina 48.000 K.

4. Ko se je leta 1894 ustanovila mestna hranilnica, si je morala mestna občina priskrbeti in položiti 20.000 K kavcije.

5. Povodom reguliranja državne ceste je bila občina primorana, da se ni mesta prezrlo, za zgradbo železnega mostu čez Krko votirati 34.000 K.

6. V zadnjem času se je pojavilo v mestu vidno primanjkovanje primernih uradniških stanovanj, in da se temu odpomore, morala se je mestna občina odločiti, da zgradi posebno hišo za uradniška stanovanja, za kar je morala izdati 90.000 K.

7. Nadalje je naraslo mestni občini valed naprave absolutno potrebnega vodo-voda, ki je sedaj v delu, 100.000 K stroškov.

8. Za stavbo dekliške šole potrebuje se nujno 90.000 K, za kanalizacijo 80.000 K, za zgradbo klavnice 20.000 K in kot prispevek za napravo novega gimnazijalnega poslopa okoli 20.000 K, tedaj skupno 578.000 K.

Umetno je, da mala mestna občina ne more pokriti te stote s tekočimi dohodki, ter se je v ta namen zadolžila za 360.000 K, kateri dolg se mora imenovati neizmerno velik, ker šteje mestna občina samo 2168 prebivalcev ter ne razpolaga z nikakimi posebnimi dohodki.

Vkljub temu pa je spraviti skupaj ostalih 218.000 K.

Na zvišanje doklad pri veliki revščini prebivalstva ni misliti, zakaj že danes znašajo pri dolgu 360.000 K doklade 40 odstotkov na direktno davke in davkopalčevalci prenašajo te doklade le z največjim naporom.

Iz teh dejstev je popolnoma razvidno, da mestna občina novomeška ne more iti na napravo pod 8, 9, 10 in 11 navedenih zadev, ako ne bo ponudila k temu država svoje roke, kar je iz javnih ozirov pač tudi dolžna storiti.

Valed tega se stavi predlog:

Visoka zbornica naj sklene:

»Visoka c. kr. vlada se pozivlja, da dovoli mestni občini Novo mesto za asanacijske namene, in za ureditev naprav občnega blagorja državno podporo 200.000 kron, ki jih je razdeliti na tri letne obroke. Prvi obrok naj se postavi v proračun za leto 1903.«

V formalnem oziru predlagajo podpisani: Ta predlog naj se brez prvega branja po § 31. opravilnega reda izroči budgetnemu odseku.

V Ljubljani, 14 junija.

Državni zbor.

Med interpelacijami in predlogami, ki so se stavile pred včerajšnjo sejo, je bila zopet interpelacija poslanca Klofača zaradi znanega govora nemškega cesarja. Interpelant vpraša ministrskega predsednika, ali hoče reagirati na smelo cesarjevo govorico v Marienburgu ter javno proglašati, da so naleteli provokatorične cesarjeve besede v naši državi na odločen odpor. — Na dnevnem redu je bilo poročilo davčnega odseka zaradi odpisa zemljščnih davkov. Glavni govornik pro je bil Dötz, contra pa König. Načrt se je sprejel s spremembami posl. Hagenhoferja v drugem in tretjem branju. Potem se je razpravljalo o poročilu glede uredbe delavskega razmerja pri železničnih zgradbah. K predmetu s, govorili Eldersch, Fresl, Ofner, minister Wittek in Stojan. Zakon se sprejme v drugem in tretjem branju. Ravno tako se sprejme nujni predlog Eisenkolbov, naj se predloži zakonski načrt za znižanje hišnega davka.

Iz parlamenta.

Vzlic temu, da se je te dni tako govorilo o češki in vsenemški obstrukciji, vrši parlament svojo nalogu ter se sprejemajo novi zakoni z primerno naglico. Vladna predloga glede povišanja pokojnine drž. civilnih uradnikov in vdov — sirote se ne omenjajo! — se je sprejela, kar je najvažnejše. Nujne predloge poslanci večinoma zopet umikajo, tako da se more, dasi z malimi ovirami, vršiti dnevni red. Vladna spretina pogajanja s Čehi so imela vspeh, Čehi so odnehal ter proti raznim vladnim zagotovilom sprejeli vladne predloge. Minister Rezek menda sedaj svojo demisijo zopet umakne. Glede zemljščnega davka so dobili Čehi ugoden popust ter so se jim obljudile še druge koncesije. Vsenemci so za to zasedanje onemogočili, da bi se dovolila subvencija podunavski parobrodni družbi, kjer se vrše nekaznovane defravdacie, kjer imajo razni višji uradniki 6000—28000 K plače ter se izplačujejo sijajne pokojnine; družbi, ki podkupuje razne liste, se državna subvencija vsaj sedaj ne dovoli, a židovskemu vplivu se posreči govorito, da jo dobi pozneje. Kornpejca sega pač tudi v drž. zbor!

Poljsko vprašanje o pruski gospodski zbornici.

Pruska gospodska zbornica se je bavila te dni z vladno predlogo, ki zahteva 260 milijonov za germanizovanje poljskih okrajev Prusije. Posl. pl. Koscielski je primerjal Poljake z ranjenim in z bulami pokritim bolnikom, kateremu se pa podtika, da vihti plamenice in meče bombe. Tak bolnik hoče le mir, na napade ne misli več. Izjavil pa je Koscielski, da Poljaki vzlje vsemu ostanejo zvesti svojemu narodu in jeziku ter da vzlje hujskanju ne zapuste postavne poti. Kancelar grof Bülow je govoril dvakrat proti Poljakom, češ da so dosegli vso omiko le od Nemcev, da pa vendar Nemci polonizujejo ter vse, kar je nemško, bojkotujejo. Poljaki hočejo zopet samostojno poljsko državo, ali svojega poljskega namestnika ter poljskega ministra. To je velikanski greh, zato treba poljske okraje napolnit z nemškimi uradniki, obrtniki, delavec in — penzioniranci, da ponemčijo Poljake. Nakupijo se veliko kosi zemljšč ter naselijo z nemškim življem. Predloga se je dodelila odseku 15 članov, ki so jo seveda odobrili in jo sprejme tudi gospodska zbornica. Zadnje mesece delajo Poljaki Nemcem velike skrbi, kar kaže, da njih germanizacija ne napreduje nego celo nazaduje. Poljaki se ne dajo ponemčiti, pač pa se izgubi mnogo Nemcev med Poljake.

Konec vojne v Južni Afriki.

Iz Londona poročajo, da se v Južni Afriki vkratkem odpravi vojno stanje po vseh večjih mestih in trgih v središču bivših republik. Na skrajnjih mejah pa ostane vojno stanje še nekaj časa. Kar se tiče ujetnikov, se vrnejo oni, ki prisrežejo angleškemu kralju zvestobo, v svoje domače kraje, druge pa odvedejo Angleži „drugam“. Vlada hoče storiti vse, da se začne po vseh rudokopih delo ter da se kmetijstvo oživi. Zadnji rok, do katerega se morajo Buri vdati, je 10. julij. Po tem dnevu se bode postopalo proti upornežem z vso strogostjo zakona. Namesto Kitchenerja stopi general Littleton.

Majnovejše politične vesti.

Za znižanje hišnega davka. Včeraj je prišla k ministrskemu predsedniku deputacija 40 družev hišnih posestnikov iz vseh delov Avstrije posredovat za znižanje hišnega davka. Finančni minister je izjavil, da se vrše v tej zadevi že študije pri ministrstvu. Vlada hoče v jeseni pristati tozadovno predlogu. — Upavno sodišče je razsodilo na pritožbo učitelja Katschinke na Dunaju, ker ga je mestni šolski svet nenadoma odstavil, da se sme provizorične učitelje vsak čas odstaviti. — Dvoletna vojaška služba. Ker se namerava zvišati število vojaških novincev, sklepa se z gotovostjo, da je to v zvezi z znižanjem službene dobe. — Nemška gospodarska zbornica je sprejela poljsko predlogo, kakor jo je stavila poslanska zbornica, nespremenjeno. — Poroka nadvojvodinje. Govori se, da se bo najvojvodina Marija Annunciata, ki je samostanska prednica na Hradčinu, poročila z bavarskim vojvodom Siegfriedom. — Marshal Fuad pa ga mrtev. V dosmrtno ječo obsojeni turški dostojanstvenik je nagloma umrl. Ali naravne smrti? — Zaupnico francoski vlad je sklenila zbornica s 309 proti 117 glasom. — V senemški ljudski shod se vrši v Hebu 13. julija, na katerem bo imel glavno besedo Schönerer.

Za izselnike v Ameriko.

Vedno je še med našim ljudstvom na deželi razširjeno mnenje, da je Amerika tista obljubljena dežela, kjer se mleko in med cedi, kjer se človek lahko v par mesecih z dolarji obloži. V tem mnenju jih potrdi sedaj pa sedaj tudi pismo kakega bogatega izselnika, ki je imel res še bolj potil, kakor bi se mu trebalo v domovini.

Vse te razmere potem jako olajšujejo posle brezvestnim agentom, ki tržijo z evropskimi dušami kakor pri nas meštarji z govejo živilo. Ni sicer naše mnenje, kратiti komu veselje za izselitev v Ameriko, ako je res uverjen, da ga čaka tam v tujini ugodnejše življenje. Vendar pa smo se odločili priobčiti spodejnjeno pismo, ker se nam vidi kako podučljivo. Pisal nam je pismo somišljnik, ki se je pred časom kot sin ugledne in imovite rodbine ter sam izobražen, izselil v Ameriko. Pismo se glasi:

Pueblo (Colorado) v severni Ameriki, 23. maja 1902.

Pred svojim odpotovanjem v Ameriko naprosilo me je mnogo priateljev, jim v kratkem glede tukajšnjih razmer in zaslužna obširno pisati. Ker mi je pa to vsakemu posameznemu skoro nemogoče, dovolite mi, gospod urednik, nekoliko prostora v Vašem cenjenem listu, da tem potom skupno na razna vprašanja odgovorim. Prijatelje pa prosim, se s tem zadovoljiti. V slučaju resnega namena sem pa sevedain to vsaki čas rad na uslugo.

Kar se tiče potovanja, hočem je preiti, le toliko omenim, da ga ni vstopivšega na suho, ki ne bi globoko vzdihnil: hvala Bogu, mučnega potovanja smo rešeni. Ali kako se prevariš, če misliš, da je tem trpljenja konec. Ravno nasprotno! Tu se hitro vsakemu vlsi vprašanje: Kam pa zdaj? Le isti je brez perečega vprašanja, kateri se na svoje mesto z železnicno pelje, ne da bi se v New-Yorku vstavlji. Vsi drugi so raznim zanjkan izpostavljeni in pomilovanju vreden je tisti, kdor brezskrbno po svetovnem mestu okoli tava, ali pa, ki se pusti od kakega, lepo obritega in čez vse čedno opravljenega Amerikanca zapeljati. Bil sem mesec dni v New-Yorku, razmere so mi tedaj dobro znane. Bil sem tudi jaz — žalibog, neko preveč zaupljiv. Celo ob belem dnevu, niso napadni na posameznega nikakor redki. Iz Evrope pobegli kaznjencev je tukaj neštevilno, kateri so blaženi Ameriki velika nadloga. Še bolj se je bati slaboglasnih žensk.

Europejci sleči in amerikansko sredo

rikancu je vedno na jeziku: »It is noh all gold, that glittors.« (Nam Slovencem znani pregor: »Ni vse zlato, kar se sveti.«)

Pred nekaj leti zaslužili so navadni delavci širom Amerike še vedno 4—6 dol. na dan (1 d. = 5 krov avstr. veli.), med tem ko dandanes le 2 dol., da v mnogih krajih samo 1.35—1.70 dol. služijo; v redkih slučajih 2.50 dol. To je velikanski razloček. — Rokodelci so v tem oziru pač nekoliko na boljšem stališču, zaslužijo od 2.50—3.50 dol., ali ti imajo posebna društva, v katera plačujejo gotove zneske. — Iсти časi, ko se je prišlo do bogastva, so minoli, ne povrnejo se več. Izkušeni in previdni pač še vedno pride do blagostanja, posebno tam, kjer se počasi indijanske naselbine belokožečem prepričajo, ali vse eno ne več v primeri minolega časa. Vstajnost pri delu in sreča se mora imeti, potem se kaj doseže. Istotako, kakor si priden in varčen gospodar na Kranjskem do blagostanja pomore.

Za izobraženca, neveščega angleškega jezika in kateri ne misli za vsako delo, katero se mu nudi, prijeti, pa Amerika kratomalo ni. Tu je neštevilno visoko izobraženih mož, vseh narodnosti in različnih slojev, kakor doktorjev, nekdanjih državnih in privatnih uradnikov v Evropi, juristov in dr. V častnem številu so zastopani tudi ubegli častniki evropskih armad. Skoro slehernega naštetih slojev, če nima posebne sreče in če neče za kako trdo in umazano delo prijeti, zadele, da mora v kakem hotelu krožnike pomivati, pljuvalnike, sobe i. t. d. snažiti. Drugi se zopet čutijo srečne (?) kot brivski, mesarski in dr. pomočniki. Tretji postanejo hišni hlapci imovitih družin, vratarji po hotelih i. t. d.

Poznam v Brooklynu Nemca, kateri je bil na Bavarskem doktor medicine, tu v Ameriki pa vozi meso naročnikom svojega delodajalca. Takih in enakih slučajev je neštevilno.

Sčasoma, kadar je človek angleškega jezika zmožen ter je v amerikanskih razmerah zadostno poučen ali pa, da mu že prej prijatelji do primernejšega dela pomagajo, prične seveda drugo življenje, katero mu bolje ugaja. Doktor je potem na svojem mestu, uradniki se poizgubijo po velikih trgovinah i. t. d. Ali mnogo jih ostane vedno pri delu, katerega so pričeli opravljati, dospevši v Ameriko in med temi je tako veliko častnikov. Da kak stotnik krožnike pomiva, ni nič kaj nenavadnega.

S tem pa, da se za vsako delo prime, bodisi tudi za »ulično metlo«, se tukaj nič na časti ne izgubi. Vsled tega postaneš vse eno lahko predsednik Zjednjenev držav. V tem oziru je Amerika jako veliko pred Evropo. Tu se čista vsako pošteno delo in če imaš denar, nihče te je ne vpraša, kje in s kakim delom si ga pridobi.

Nikakor nimam namena komu, ki si sem želi, poguma jemati. Vsak je sam svoje sreče kovač, poskusi se tedaj vedno lahko. V tem slučaju seveda, kakor že navedeno, svetujem, vse evropske šege in navade doma pustiti in niti na pot ne jemati.

Jaz sem n. pr. že pod dobro streho, pri enakem delu, kakor v Evropi, ali vse eno moram odkritosčno pripoznati, da se ne bi nikdar v Ameriko odpeljal, da nisem bil v to nekako primoran.

Evropska domišljavost, da izobraženec 3, 4, 5 in tudi več dol. na dan služi, je le slab dovtip brezvestnega izselniškega agenta. Takim in enakim pravljicam ne verujete, sicer se močno opečete. Drugače je seveda, če znaš več jezikov in v prvi vrsti angleško.

Delavec sicer res še vedno več kakor v Evropi zasluži, ali pomisliti se mora, da ga stane vožnja n. pr. iz Kranjskega do New Yorka 100—120 gld. Potem, če hoče do Pueblo potovati, drugih 110 gld., kje je pa hrana? Veliko jih potuje še dalje, tako, da ga stane skupna vožnja do bližu 600 krov avstr. velj. Prej ko prihrani nazaj to svoto, mora že jako trdo delati — trdo — sicer se sploh iz službe odpusti. Delavcev se v Ameriki ne manjka, za enega — sto.

Eden k drugemu se jih sleherni dan do 3000 izseljencev in tudi več izkrca (posebno ob tem času). 1. maja, tedaj v enem dnevu, dospelo jih je v New York samo — 13.000 izseljencev. Za tekoče leto jih je samo iz Norveškega še 30.000, iz Rumunskega 10.000 za izselitev oglašenih. Kje so pa izseljenci drugih držav? Delavcev tedaj na izbiro. Kjer 50.000 starih stavka, je takoj makari 100.000 novih tukaj.

Vprašam Vas, je li kaj čudnega, če povdaram, da mora priti kmalu do kake velikanske krize, poloma. To je skoro neizogibno, saj je bilo nekaj enakega že leta 1893., seveda v manjšem obsegu.

Službo je vedno težje dobiti, to velja tudi za rokodelce in tehnične izobražence. Tako čaka moj sopotovalec, neki Mendizza, znan kot delovodja v arzenalah v Reki, Poli in Trstu, še vedno sebi primerne službe. Kakor mi ravnokar iz New-Jorka poroča, služi si sedaj nekaj dni svoj vsakdanji kruh kot kovački pomočnik. Služi le dol. 1.75 na dan, gola istina. Z znanjem angleškega jezika bode mu mogoče, si do boljšega kruha pomagati.

Istina je seveda, da se v Avstriji z 1 gld. nič ne opravi (že za vstopnino h kaki lepi slavnosti ali veselici se 2 gld. potrosi), med tem ko tukaj 1 dol. že jako veliko zaleže. Če primerjamo 1 gld. 1 dol., tedaj je tukaj skoro polovico cenejše, kakor v Avstriji. Povsod seveda tudi ne, v Pueblo n. pr. je tako draga, medtem ko je v New-Jorku vsaj 1/2 cenejše.

Kakor že navedeno, je iz Evrope došlih vedno več. Izseljenici pa koristijo s tem takorekoč samo, ali vsaj v prvi vrsti, kapitalistom, ki ljudstvo izkorisčajo, kajti kolikor več došlih, toliko več delavev brez dela. Povod temu je, da se zaslužek vedno bolj krči. Kar je popolnoma naravno, če prevadimo, da so novo došli (mnogo njih brez novčica v žepu) prisiljeni, za vsako plačo, bodisi še tako neznatna, delati. V tem je Lah na prvem mestu, ali vkljub temu je Amerika le za njega — ista blažena dežela. V lačni Italiji brez zasluga, služi tukaj od dol. 1.35 do dol. 2, rokodelci tudi veliko več, kajti vsi seveda niso enaki.

Medtem pa, ko si »kranjski Janez« i. dr. 3 krat na dan meso privoči (po amerikansko), se hrani Lah, kakor v stari domovini, s polento, sirom i. t. d. Ni čuda tedaj, da si ta tako novce prihrani, katere redno svojcem pošilja. Zato so tudi Lahi od Amerikanecov najbolj zavrnjeni narod.

To, dragi rojaki in prijatelji v stari domovini, sem Vam hotel povedati. Vsak naj prevdari dobro, pred ko se za ta življenja važni korak odloči. Nikakor ne misliti, da dolarje predsednik Zj. držav na krožniku okoli nosi in med novo pečene Amerikance deli; ali pa, da se zlato po tleh pobira. Časi so prešli, ko se je prišlo brez truda do bogastva.

Istina je, da je po Ameriki jako veliko Slovencev — bogatincev, kakršnih je primeroma malo v stari domovini, ali ti so že več let tukaj in jim malo več do popolnega Amerikanca manjka. Z denarjem v to deželiti priti in tukaj kako trgovino pričeti, to je all right. Brez denarja se pa ne opravi veliko, vsaj toliko časa ne, dokler se ne zna pravilno angleško.

Kdor hoče še kake posebnosti zvesti, naj se obrne ustremeno ali pismeno v Št. Peter ali pa na slavno uredništvo tega lista, kjer izve lahko moj naslov.

Bratski pozdrav vsem rojakom-prijateljem i. dr. v stari domovini.

Frank Medica.

Izpred sodišča.

Gospod deželnosodni nadsvetnik Fon je predsedoval včeraj sledenim obravnavam deželnega sodišča:

1. Ukraden samokres. Posestnika sin France Ulčar na Toplicah je ukradel g. Binterju revolver. Na poti od Kamnika v Črno ga je Binter menda izgubil, ali pa pri kaki drugi priliki. Ulčar je šel potem z revolverjem povodne ptice strelet. A ker ni znal ravnat z njim, se tudi sprožil ni. Otroci so začeli govoriti, da ima samokres. Ko je orožnik prišel, je Ulčar najprv tajil. Potem pa je priznal, da ga je vzel. Dejal je, da ga je vrgel v vodo. Sedel bode dva meseca v težki ječi in se vsak teden postil. Poleg tega bode Binterju plačal 14 K odškodnine.

2. Pri vasovanju. Otožena sta 1. 1878 rojeni posestnikov sin Matija Zalokar in 1. 1880 rojeni posestnikov sin Janez Starin, obadvra na Dobu doma. 19. sušča sta prijatelja pila cel dan. Proti večeru je začutil Zalokar — ljubezni muke in težave. Šel je k svoji ljubici Nežici Hribar na Kartino, da bi ga »potroštalac«. Ker sta bila že cel dan skupaj in ker je vedno bolje, če sta dva kakor pa eden, je šel i Starin z njim. Med tem, ko je Zalokar svoji Nežici grulil sladke besede, je ležal Starin v travni in sanjal... Nakrat prileti nekaj po zraku — bumps — in še nekaj in še nekaj. Bili so kamni, koje so domači fantini metalni na tuje goste. Janez Breceljnik je imel kamenkarja kar v predpasniku, poleg sebe pa lep količek. Pomagalo mu pa ni nič. Razjarjeni ljubimec, kojega je vzdramilo lučanje tako neprijetno iz objema svoje punice, je skočil s tovariskem za Breceljnikom. Dobila sta ga in nalomila tako neusmiljeno, da se je onesvestil in ležal par ur v omedlevici. Par tednov je bil zato bolan. Zalokar in Starin pa sta se imela včeraj zagovarjati. Prvi, ki je že večkrat predkazovan, je pričel: »To, gospodi, je bilo gih tak, kakor da bi bil v leseni bajti, ki bi jo drugi začgali... pri oknu bi moral ven.« Po njegovi pameti ga je ta primer očistil popolnoma. Po pameti sodnega dvora pa ne, kajti dobil je 10 mesecev ječe, njegov tovariš pa 4 meseca.

3. Pobič. Mlad pobič je stopil pred sodni dvor, objokan in zanikern. Bil je to mesarski učenec Martin Škrjanec iz Spodnjih Gorij. V času do Božiča minutega leta je nakradel ta pobič svojemu gospodaru, mesarju Ivanu Zrimcu, denarja za 16 K 20 vin. Škrjanec prizna pa le 10 K. Ker so pa več denarja pri njem našli, je odgovoril na vprašanje, da je dobil toliko napitnine in da je našel po nekem fantovskem pretepu na bojevišču 2 gld. Ko je imel dovolj denarja, se je seveda bahal z njim. Neki prijatelj pa je šel in tatu—

ukradel 2 K. Škrjanec je tekel k svojemu gospodarju in mu to povedal. Tako so ga dobili... Sedel bode 6 tednov v težki ječi in se postil vsakih 14 dni.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. junija.

— Volitev deželnega poslanca v trgovski in obrtniški zbornici.

Pri sinočni dopolnilni volitvi enega deželnega poslanca na mesto umrlega zborničnega predsednika g. Jos. Kušarja izvoljen je bil deželnim poslancem predsednik odvetniške zbornice g. dr. Danilo Majoron. Oddanih je bilo 22 glasovnic. G. dr. Danilo Majoron dobil je 19 glasov, Fran Kollmann 2 glasa, ena glasovnica je bila prazna. Kot vladni komisar bil je pri volitvi navzoč gosp. dvorni svetnik dr. Rüling.

— Klerikalci zopet pogoreli.

Kakor znano, vložili so ljubljanski klerikalci proti volitvi v trgovinsko in obrtno zbornico priziv. Mesto, da bi bili zadovoljni, da je vsaj jeden njih gardistov prav po nesreči v zbornico prišel, jim je pa še greben zrastel in stegujejo svoje grabežljive roke po večini v zbornici. Ker ni imel njih priziv prav nobene pravne podlage, ga je odbilo ministrstvo, in gospodje Andrej Rovšek, cerkveni podobar in sodrugi — v prvi vrsti pa njih izborni »kronjurist«, so zopet za eno blažačo bogatejši.

— »Slovenec« piše o umaknjeni

dr. Šusteršičevi tožbi: In vendar je dr. Šusteršič ravno v slučaju »Domovine« pokazal, da mu je resna volja, delati na vtrditvev novega kluba, v katerem so štajerski poslanci. Bil je čin taktnosti in politične razsodnosti, da dr. Šusteršič umika tožbo v trenutku, ko dela za združenje vseh onih elementov, s katerimi je mogoče pozitivno delo. — Iz tega bi se dalo soditi, da je novi klub sad dr. Šusteršičevega dela, in da je njegova umazana roka Ivčiča, Ploja in druge spravila med politične klijente dr. Žlindre. Nam prav! Vendar pa menimo, da tiči vzrok najnovejše taktnosti in politične razsodnosti dr. Šusteršiča v okolčini, da se je v celjski predpreiskavi dokazalo, da je ta najnovejši pobratim Spinčičev pod častno besedo lagal, in z žlindrom v resnici sleparil. Kaj je dr. Šusteršič z »Domovino« izkuhal, o tem do včerajnjega dne nismo vedeli ničesar! G. Begu se je dostavil sklep posvetovalne zbornice; tam se je čitalo, da je tožitelj tožbo brezpogojno umaknil. O tem, da mu je »Domovina« obvezala z neznatno notico zažlindrano roko, o tem pa v omenjenem sklepu ni bilo ničesar čitati! Sicer pa ostane resnica, da se je dr. Šusteršič zbal porotnikov, in da je njegova čast otla v sredi, in da je tudi okoli kraja nič ni. Tem večja pa je čast poslancev, ki sede v klubu pod takim načelnikom!

— Polom katoliške gospodarske organizacije v Poljanah nad Skofjo Loko.

V ti vasi, kjer je dr. Iv. Tavčar doma, ustanovila je klerikalna stranka celo pest gospodarskih svojih zavodov. Ustanovili so konsumno društvo, ustanovili so mlekarno, in predvsem hranilnico in posojilnico. Nekaj časa se je vse to napihovalo, vzdigovalo, ali sedaj je vse skupaj sedlo in nastala je revščina, nad kogo bi se človek najraje zjokal. Dr. Šusteršič ima na vesti to Poljansko gospodarsko organizacijo, pa on je na dobrem, on ne bo ničesar izgubil! Izguba, in sicer prav občutna izguba zadevne tiste, ki so k njemu po dobre svete romali ter od same sreče niso vedeli, kaj početi, če jim je ta škofijski bog dajal migljaje, kako naj se gospodarsko organizujejo. Da so Poljanci znosili svoje tisočake v Soro, bili bi ravno tam, kot so danes, ko so svoje tisočake znosili v dr. Šusteršičevi organizaciji! Konsumno društvo, — Šusteršič je imenuje kmetijsko zadrugo, Poljanci pa mu pravijo dandanes kmetijska »zadrega« — umira, in primankljava je več nego desettisoč goldinarjev; mlekarna počiva že več nego pol leta in drago plačane stroje razjeda rja; v hranilnici pa je tudi zmanjkalo nekaj tisočakov, in sedaj si odborniki jeden drugemu »goljufijo« in »sleparijo« očitajo. Prava dr. Šusteršičeva senca je bil posestnik France Grošelj. Njegovo geslo je bilo: Konsum moramo imeti, že dr. Tavčarju na kljub!

Dobro! Te dni pa so orožniki pritrali v škofjeloški zapor Franceta Grošlja, ker ga sodišče dolži, da je pri Poljanski hranilnici poneveril nekaj tisočakov! Tako je prišla sramota nad sicer pošteno in ugledno hišo! In mesto dobčka prišla sta izguba in ječa. Dr. Šusteršič pa še vedno kvasi o zdravi gospodarski organizaciji, in v ministrstvih laže, da je izrasla iz naroda samega! Vedno bolj se kaže, da je stališče, koje zastopa narodno-napredna stranka, pravo, in za narod jedino koristno. Gospodarska organizacija je sama na sebi koristna, a položiti se ima v prave roke, ne pa v roke našega nevednega kmeta. Izgled! Na Trati pri Poljanah ustanovila je poljanska »zadrega« svojo filialko. V ti filialki je bil denarničar svak gospoda dr. Kreka. Torej človek, ki bi moral, ako je vse isto resnica, o čemer dr. Krek tako rad čenčari, o gospodarski organizaciji vsaj nekaj umeti. Bil je denarničar, a že pri prvem računu se mu je pod roko stopilo 600 krov, kajih sedaj nikjer dobiti ni! Tako je prišlo, ker ravno drugače priti ni moglo! Če daš otroku v roke nabito puško, je nesreča neizogljivja! Tudi o Poljanski gospodarski organizaciji hočemo svoj čas še pisati. Za danes samo želimo, da bi se katastrofa končala zgolj z izgubo in ne tudi z ječo. Z dr. Šusteršičem nimamo nikakega usmiljenja, pač pa z njegovimi žrtvami!

— **Zofka Kvedrova** spisala je obraz iz življenja in priobčila ga je v zadnjem »Ljubljanskem Zvonu«. Ta spis naše pisateljice je nekaj posebnega ter vzbuja splošno pozornost. Kdor ga še ni čital, naj ga čita takoj! In z nami bo občutil radost nad tem, kar je čital. Vse je sicer silno priproto, a vse je naravno, čisto iz življenja vzeto. Kar se pripoveduje, se je že dostikrat dogodilo; če se pa ni dogodilo, bi se lahko dogodilo, in sicer vsaki dan! Mi čestitamo pisateljici ter želimo, da bi na stezi, na koi je krenila z zadnjim svojim spisom, vstrandala. V celem spisu ni ničesar pohujljivega, izrečeno je v njem nekaj resnic, ki so pohujljive samo tistem, kojemu te resnice v meso sežejo. Če bi torej pisateljica jednak spis doposlala »Slovenski Matici«, bi randalirali ljubljanski odborniki-duhovniki. In »Matica« bi spisa pod sedanjim odborom ne hotela sprejeti v svoje knjige. To je tisti duh, ki se bode moral izgnati iz »Slov. Matice«, ker to vendar ne gre, da bi »Matični« odbor pri vsakem spisu, kojega naj objavi, najprej strahopetno presojal, ne bode li morda užaljeni kak frankičan

»Slovenec« poročal, da so rešili iz ognja le štiri govede. Razume se, da se je le ime župnika Ulčnika zamenjalo z Dekorativcem.

— **Okr. učiteljska konferenca** nemških šol v mestnem okraju Ljubljana bo dne 3. julija t. l. ob 8. zjutraj na višji realki.

— **Odhod vojaštva iz Ljubljane.** Tukajšnji bataljon 17. polka odbrane 1. julija k vajam v Postojno ter se vrne v Ljubljano 19. julija. 27. polk pa odbrane v Postojno 17. julija ter se vrne v Ljubljano šele 9. septembra. Razun tega se vršijo letos manevri večjih oddelkov 3. voja v okolicah Postojne, Rakeka, Cirknice, Begunj itd.

— **Načrti za novo stavbo mestne hranilnice** ostanejo še nekaj dni razstavljeni v dvorani »Mestnega doma«. Vredni so, da si jih ta ali oni še ogleda. Kakor kaže, bo »puklasti« Schuppev zid v Prešernovih ulicah z ostalim zidovjem vred kmalu izginil, za kar je seveda že skrajni čas!

— **Stavba idrijske realke** še precej ugodno napreduje, pa do zime bo vendar le pod streho in ometana.

— **S Krškega polja.** Za časa, ko

so razpisane državno ali deželnozborske volitve, vsiljuje se nam kandidat vsakokrat »fele«. Vsak teh kandidatov gostobesedno obljubuje in zatrjuje, kako se bode potrudil delovati v korist in blagor kmetov, ako bode izvoljeni. Gospod Vilko Pfeifer je vsakokrat posebno povdarjal, da bode on večkrat svoje volilce obiskal, jim o svojem delovanju poročal na nalašč v to prirejenih shodih in vestno zabeleževal želje kmetov in na pristojnem mestu deloval v izvršitev istih. Sedaj, ko je od Bele cerkev pa do Brežic vse polje preplavljeno, sedaj ko kmet žalostno zdihuje, ker mu je voda vničila vse pridelke: Vilko vsaj sedaj se zgeni! Zgeni se, Ti Dularče, in vprašaj večino svojih volilcev, kaj želijo. In ti poslanec petokurjecev, prijatelj in rešitelj kmeta, Ti »šiba božja« (s katero konstanjeviški gospod kaplan Janez tepe nepokorne mu volilce), reši nas te umazane vode. Rešite nas vsi tisti, kateri ste nam obljubovali, sicer si budem mislili, da Vam je ta blatna voda ljuba. Gospoda poslanca dolenskih mest in trgov veselno delujeta za svoje volilce. Eden napravljaj vodovod, drugi pa na Dunaju »pumpa«. Skupno projektirata gimnazijsko poslopje in delata nato, da se iz malega starega mesta naredi veliko Novo mesto. Nismo kmetom Novomeščanom nevoščljivi, pač pa se nam oči odpirajo, ko vidimo, kako ene stranke poslanci delujejo v prid svojim volilcem, a druga, takozvana edinozvezljavna stranka nas pa farba.

— **Na naslov cestneg erarja.** Vipaveci ponašali smo se doslej s polnim pravom z vzorno vzdrževanimi našimi državnimi in drugimi cestami, in zavidni naši primorski sosedje zaribali so pri vsaki priliki v tem pogledu nad vse zanikni svoji lokalni vlasti naše lepe ceste pod nos. Opaža se pa v zadnjem času, da se tudi naša politična oblast na Primorskem okužila ter da si prav vredno prizadeva, odbiti ost primorskim pritožbam. Kolegialnost je pač lepa stvar, ali mi menimo, da bi bilo bolj zdravo, da je primorska vlast posnela našo, ne pa narobe. Znana rebrniška cesta je namreč letos v takem škandaloznem stanju, kakor menda nobena cesta na Kranjskem, čeprav je to državna cesta. Pričelo se je baje šteiti, a nasledek ni izostal; cesta je čisto gola in danes vozimo po golem in izpranem debelem kamenju, ki iz tal štrli, kakor da je to kaka kmetska gozdna pot. Pričakujemo, da bo cestni erar kmalu popravil, kar je zagrešil, ker bi ga sicer morali kar najtopleje našim poslancem priporočiti.

— **Slovenska ljudska šola v Št. Rupertu pri Velikovcu,** ki jo zdržuje Ciril-Metodova družba, je zaprosila za pravico javnosti. Naučno ministrstvo pa je prošnjo odbilo. Zelo smo radovedni na vzroke.

— **Umrl** je v Celju dne 9. t. m. c. kr. sodni oficir Alfonz Mayer. Bil je svoj čas oficir, potem pa prišel v civilno službo. Po svojem mišljenju je bil strog Nemec. Napravil je oporoko, v kateri želi, da se ga pokoplje brez duhovskega spremstva in cerkvenih obredov.

— **V gnojnici utonil** je v Cirkovcih pri Ptiju dveletni sinček posestnika Fr. Medveda.

— **Umetnost.** V realki razstavila je tvrdka Bambergova večjo skupino slik

slikarja g. Mihaela Ruppeja. Kdor je videl svoječasno razstavo Ruppejevo v »Tonhalle«, ta že pozna večji del teh umotvorov. Slike so večinoma akvareli in se odlikujejo po razmerno prav lepi tehniki in sigurnosti slikanja, kar se pa o onih, ki so slikane na olju ne more reči. Kar se tiče drugih kakovosti, je težko kaj posebnega povedati. Dasi je očividna velika marljivost Ruppejeva pri delu, dasi povsodi vporablja mnogo barv, je vendar splošen utis sivkasto mrtev, z medlo perspektivo in s pomanjkanjem zračne plasti. Včasih se poskuša slikar v izražanju sinjih planin, a planinam manjka tiste zračne svesti, kakor se n. pr. posreči Comptonu, česar par slik se nahaja v arhivu Rudolfina. G. Ruppe skuša nadalje na nekaterih podobah rešiti problem miglajoče ali pršeče se vode. To so najneugodnejše slike cele kolekcije. Kajti voda je povsodi suha, manjka ji tiste gotove mokre nestanovitnosti, barva je prekonpatna. V celiem se lahko reče, da so Ruppejeve slike prav prikupne za širšo publiko, ter dobre, dolgočasne ilustracije h kakemu popotnemu almanahu ali pa za razglednice — in v poslednji namen je tvrdka Bambergova tudi v vseh vporablja: dočne razglednice so najlepše, kar jih imamo o vojvodini Kranjski.

— **Agitatorja „Los von Rom“**, znanega poštnega uradnika Pogatschnigga zasleduje baje kaj pridno deželna vlada kranjska, — tržaško namestnišvo, kjer prireja v ta namen shode, se pa ne gane.

— **Tuji v Ljubljani.** V našem mestu se je stalno naselil s svojo rodbino g. dr. Vinko Šerel, ruski državni svetnik, umirovljen vseučiliščni profesor.

— **O letošnji košnji** se čujejo v ljubljanskem okrožju in iz okolice neugodne vesti. Vsled majeve slane, vedne moče in črva ne obeta mrva kaj prida pridelka. Po nekod je bo celo primanjkovalo, zato bo cena še precej visoka.

— **Stavna kronika.** Vrème po Medardu ni dosti vredno, pred Medardom je bilo pa še manj! Vkljub Medardovim ploham in nalinom pa so stavna dela vendar nekoliko napredovala. Ob Sodniskih ulicah je hiša bratov Pogačnikov dograjena in pokrita, Čudnova dograjena do tretjega nadstropja, dr. Krisperjeva in Fr. Bahovčeva pa sta zunaj malodane docela ometani in osnaženi. Pretekli teden so pričeli graditi ob tej ulici temeljno zidovje za Al. Vodnikovo in F. Supančičevo novo hišo. Pri justični palači je ob izhodni strani položen kamenit tlak. Ob Bleiweisovi cesti je dal trgovec Al. Corsika pri svojem vrtu odstraniti železno ograjo in se je pričel ondi kopati temelj za njegovo novo dvonadstropno hišo. Hiša Ane Regalijeve ob Sv. Petra cesti je dograjena in pokrita. Hiše slov. delavskega stavbnega društva so večinoma dograjene in pokrite. V zadnjih dveh tednih so nekaj hiš osnažili in na novo pobarvali, namreč one št. 47 in 51 ob Poljanski cesti, št. 12 na cesarja Jožefa trgu in št. 10 ob Poljanskem nasipu, kjer je postavljena tudi nova žična ograja na kamnitaj podstavi. Ob Elizabetnej cesti je pri vrtu otrške bolnice žična ograja postavljena, pri ostalem delu vrta v Strelških ulicah pa so v tiru sedaj tudi že zidarska dela, na kar se vrt tudi tu z enako ograjo olepša. Trnovska cerkev dobi tekom prihodnjega tedna nov velik portal in se kamnoseška dela ondi že izvršujejo. Tem bo olepšava te cerkve dovršena. Delavcev je došlo na dva tedna v Ljubljano okoli 150, večinoma zidarjev. Nezgoda ni bila v tem času nobena nakanjena.

— **Novi deželnini dvorec** bo do meseca avgusta toliko urejen, da se bodo mogli v tem času preseliti vanj vsi deželnini uradi. Le dvorana bo vzela še nekaj tednov, predno bo docela dovršena in opravljena.

— **Preselitev sodišč iz državnega pravdništva v novo poslopje** se bo vršila začetkom meseca avgusta. Takrat bodo tudi tukajšnji kaznenci tja prepeljani. — Prostori v Cojzovi hiši se adaptirajo na to za privatna stanovanja.

— **Uradni prostori tukajnjega okrajnega glavarstva** dobe, kakor čujemo, dostojnejše poslopje. Baje bodo nastanjeni to jesen v dozdajnem porotnem in k temu spadajočem inkvizicijskem poslopju. Čas bi v resnicu že bil za tako nastanitev!

— **Kdaj se prične letos kopaliska sezona?** V normalnih poletjih smo se junija meseca že kopali tako v vojaški plavalnici, v Koleziji kakor pri Koširju, — letos pa smo mokri le od ploh in nalinov pod suknjo, v vodo si bo pri 10—16° R pač vsak premislil laziti!

— **Mejnarodna panorama.** Danes je še čas, ogledati si Švico — to serijo prištevamo k najizbornejšim doslej. Prihodnji teden pa pride na vrsto dežela, kjer »svetuje citrone in žaré oranžé« — vabljivi del srednje Italije. Mesta Livorno, Siena, Pisa, Lucca, Pistoja, ponosne cerkve, rojstna hiša Galileia v Pisi, zlasti pa svetovno znani nagnjeni stolp v Pisi in toliko drugih slik in prizorov iz italijanskih krajev — koga bi to pač ne mikalo v panoramo? In ako so se Vam ta teden zdele v Švici hiše »srčkane«, bo se Vam prihodnji teden zdela srčkana lepa — Italija

— **Poskušen samomor.** Včeraj okoli pol 8. ure zvečer se je na hodniku pehotne vojašnice v Metelkovih ulicah poskusil usmrtil korporal 27. pešpolka Marko Neff iz Algersdorfa pri Gradcu. Imel je prepovedan izhod, in je vzliz tej prepovedi šel iz vojašnice in prišel pjan domov. Na očitanje svojih tovarišev, da bi ne bil smel tega storiti, ker bode sedaj še strožje kaznovan, je dejal, da je vsejedno, se bode pa ustrelili. Šel je nato na hodnik, vzel službeno puško, jo brzo nabasal s patroni, se naslonil s prsi na cev in držaje z levo roko za cev, jo je z desno roko sprožil. Ker pa je bil Neff pjan, se je zaguncal in strel ni šel v prsi, nego v levo roko, s katero je držal pri koncu cev. Na dlani roke mu je odtrgalo meso. Ranjenca so prepeljali v vojaško bolnico.

— **Nezgoda.** Ivan Badalič, delavec pri električni cestni železnici, je danes zjutraj na Zaloški cesti z železno štango vzdigoval rels, ko je ravno pripeljal mimo električni voz. Badalič ni mogel dovolj hitro odstraniti štango in voz je zadel v njo in vrgel Badaliča kakih pet korakov daleč na cesto. Pobil se je hudo na glavi. Prepeljali so ga takoj z električnim vozom v deželno bolnico.

— **Pretep.** Včeraj popoludne sta se na dvorišču »pri bavarskem dvoru« sprla in stepla hlapca Jakob Florjančič iz Jarš in Jožef Stražar iz Domžal. Prvi je slednjega ugriznil v prsi. Tepla pa bi se bila še dalje, da ni prišel na dvorišče policej, ki je Florjančič aretoval, ker le ni hotel mirovati. Na cesti je Florjančič policej ušel, a ta ga je došel in ga s pomoko dveh užitinskih paznikov in še jednega policaja uklenil. Florjančič je skupal tudi policaja ugrizniti. Suval in brezel je okoli sebe, da so ga z velikim trudom odpeljali v zapor.

— **Žile prerezal** si je Josip Morel iz Marjana pri Št. Petru. Udaril je s kozarcem po mizi in se mu je kozarec v roki razdrobil. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

— **Žoge ukradene** so bile na igrališču na Dunajski cesti. Vzetih je bilo sedem žog.

— **Okno ustrelil.** Včeraj ob pol 10. uri ponoči je neki ponočnjak na Marije Terezije cesti št. 26 ustrelil v okno na stanovanje mizarskega mojstra Antona Bizjaka.

— **Pogreša se** že pet dni kramarica Marija Suhadolnik, stanujoča na Sv. Petra nasipu št. 19.

— **Izgubljene reči.** Na južnem kolodvoru je izgubil včeraj neki vojak rumeno usnjato torbico nekega višjega časnika s kartami in vožnimi pismi. Najditelj naj odda torbico na policiji.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi danes ob 8. zvečer na vrtu gostilne »Novi svet« na Marije Terezije cesti koncert. Člani in otroci prosti. Nečlani 30 vin.

— **Corrigendum.** V četrtnovi novici »Strokovni tečaj za učitelje« je pri imenu g. Celestina Misja pomotoma navedeno, da je učitelj, dočim mu pristaja naslov profesorja, ravno tako kakor gosp. Vesel.

— **Najnovejše novice.** Budimpeška policija je pričela preiskavo radi ponarejanja menjc na imenih nekega višjega vojaškega dostenstvenika v znesku 260.000 K. — Oblak utrgal se je v Marmaros-Sziget-u. Reka Tisa je narasla in popla-

vila več delov mesta in vsa polja v okolici. — 1.000.000 frankov v kradelje je v francoski banki v Parizu uradnik Villars. Policija ga dosedaj še ni zasledila. — Hud vihar je, kakor se potroča iz Londona, vrgel na obrežje tri ladje. 11 mož ladje »Atbara« je utonilo, ostali so se rešili. — Napadalec generala Wahla v Wilni je na smrt obsojen. — V španski koloniji Rio Muni je prišlo med ondotnimi prebivalci in španskimi četami do pretepa in je bilo več oseb ustreljenih. — Na krovu ladije »City of Perth« sta se pripeljala zopet dva slučaja kuge. — Pa je sprejetelje včeraj češke romarje pod vodstvom kardinala Skrbenskega. — Na srbski meji pri Beli cerkvi je nastal včeraj boj med finančno stražo in tihotapci. Že dolgo se je iz Srbije in Rumunije vtihotapljal sladkor in bo preiskavavalo včerajno razsežna — Ponarejalec denarja dr. Wendelstätter v Hildesheimu, je bil aretiran, ker je izdal ponarejene bankovce po 20 mark. Na njegovem domu so našli vse priprave za ponarejanje. — Belgradsko mestno občino, izposoditi dva milijona frankov za regulacijske namene. — Dva japonska parnika sta trčila pri Korei. Jeden se je potopil in se je izmed potnikov in moštva le malo rešilo.

— **„Maričon“.** Opera prvega kapelnika hrvaškega gledališča v Zagrebu, Srečko Albinija »Maričon«, ki je doseglja preteklo sezono v Zagrebu jako lep uspeh, izide v kratkem v klavirskem izvlečku s podstavljenimi besedami. Glavni motivi oper je vzieti iz hrvaških in slovenskih narodnih pesni. »Maričon« se uprizori tudi na slovenskem odru.

— **Dolgorvi bivšega kralja Milana.** Na Dunaju in v Parizu je napravil razkralj Milan baje 7 milijonov frankov dolga. Ko je Milan umrl, se je raznesla vest, da poplača te dolgove naš cesar. Sedaj pa se čuje, da povrne dolgove Milanskega kralja Aleksander, ki si je prihranil še za časa maloletnosti 2 milijona, ki sta sedaj narastla na 6 milijonov. Tudi kraljica Draga je uprav vzorna gospodinja, ter ne pripušča, da bi si prisvajali različni dvorniki in služniki kraljevskih denarjev, vse nadzoruje sama. Od svoje apanaže, ki znaša 30.000 frankov, ne porabi baje niti vinaria.

— **Vaški roman.** V Starem Stanaru se je obesil mladenič Trivo Stanojev Milakov. Zaljubil se je v ubogo dekleco, s katero se je hotel poročiti. Stariši, bogati, posestniki pa tega niso dopustili. Zato se je udal sin pjančevanju, zanesljiv je svojo delo, vselej vedno zmerjali. Pred par dnevi je Trivo Stanojev popival vso noč, a zjutraj se je obesil.

— *** Slonova osveta.** V Forepangovem cirkusu je slon usmrtil 30letnega I. Blunta, ker je njegovi »soprog« dal namesto trave »čik«. To je slonovo »mlostljivo« takoj razjezilo, da ga je rilcem vrgla ob tla in na to ga je še slon z zobmi obdeloval, da mu je vse kosti polomil.

— *** Živila v treh stoletjih.** V Vajtanu na Ogrskem je umrla predkratki udova Barabas, stara 105 let. Rodila se je l. 1797. in je živila tako v treh stoletjih. Starko je ljubila vse vas, na večer so se zbrali vaški otroci okrog nje, da jim je priporovala pravljice in povesti iz starih časov, kar je baje tako rada storila.

— **Frédéric Humbert — pesnik.** Iz Pariza javlja, da je soprog Teresije Humbert, ki je doseglja toliko — Herostrotova slavo — Frédéric Humbert nežnočuteč pesnik, ki je spisal tudi feeric v verzih z naslovom »La cassette mystérieuse«. Glavno ulogo igra tu neka kaseta, katero prinese koncem igre neki paž na baržunasti blazinici na oder. Odpro jo, a je prazna, kakor kaseta gospe Humbert.

— **Interesanten slučaj** ozdravljenja vzbuja v zdravniških krogih veliko zanimanje. Neki vojak ustrelil se je v glavo. Krogla mu je šla skozi možgane in pri očesu zopet ven prišla. Iz očesne votline mu je izstopilo za jeden dekagram možgan. A vkljub temu je popolnoma ozdravel in tudi duševno popolnoma čil.

— **Rusinja v pregovorih.** Dančenko prijavlja sledče ruske pregovore o ženski: Kdor ženski prizanaša, nič dob

o tem policijo in se dognalo, da je tativno izvršila neka ženska, ki je prišla v prodajalno kупит неко malenkost. Pri plačevanju padla ji je, kakor nehotje, jedna krona na tla, in ko sta ona in prodajalka iskali izgubljeni denar, posrečilo se je sleparki ukrasti omenjene stvari. Izgubljena kronska se ni našla in omenjena ženska je kmalu nato odšla. Policija je v kratkem dognala, da je tatica identična s 36letno delavko Alojzijo Cusik, ki je bila radi tativne že večkrat zaprta. S kakšno neverjetno rafiniranostjo je Cusik kradla, se razvidi iz tega, da je imela denar, večinoma jedno kronske, kateri ji je navidezno slučajno pal na tla, privezan na tenak gumijev trak. Ko se je čul denar pasti na tla, potegnila je trakec zopet k sebi in skrila denar. S tem je učinila, da so lahko iskali denar tako dolgo kakor se ji je zdelo in da je med tem časom našla priliko izvršiti tativno. Ako se ji to ni posrečilo, zahtevala je za izgubljeni denar drugačia in ga večinoma tudi dobila.

Kronanje Edvarda VII. Slavnosti na Angleškem se začnjo 16. t. m. z vojaško parado in z vojaškim banketom. 17. t. m. bo v Ascotu svečanostna dirka, katero si ogleda tudi kraljevska dvojica. Istega dne priredi bankete indijski in drugi kolonialni gostje, potem juristi, arhitekti in dr. Menda priredi vsak stan svoj »kronskega banketa«. Tudi južnoafričanski banket z Milnerjem na čelu se bo vršil bajé v Londonu. 23. t. m. priredi kralj ministrom poseben banket. Kronanje se bo vršilo 26. t. m. 28. t. m. bo velika porada ladijevja, katere se vdeleži 170 bojničnih ladij. 29. t. m. bo svečanostna maša v cerkvi sv. Pavla in blagoslavljanje katedrale v Westminstru. Zaključek tvori vrtna veselica v kralj. gradu Windsor.

Nečloveška mati. Na Dunaju se je dogodil zopet žalosten slučaj, ki živo spominja na grozovitosti bestialne matere Hummel. Leopoldina Kuzelka je imela hčerko Josipino. Pozneje je začela ljubavno razmerje z razpoljalcem listov Leopoldom Doblerjem. In tako je dobila Josipino sestrico. Dobler je bil pri volji skrbeti tudi za starejšo hčerko Kuzelke, dasi ni bila njegova, a vkljub temu je mučila mati Josipino uprav grozovito ter je večkrat izrazil željo, da bi otrok umrl. Spati je moral na deski, pokriti s papirjem. Kuzelka je deklico tako pretepala, da je bila vsa v bulah. Jesti ji ni dala skoro ničesar, dočim je dobival celo njen pes pečenka. Ljudje si niso upali naznaniti nečloveške materje, šele ko je otrok vsled neke notranje bolezni umrl, se je zvedelo, kako se je godilo otroku.

* **Cuden slučaj.** Neka bogata udova v Berolini se je hotela iznova poročiti; iskala je s pomočjo časnikov moža. Došlo jej je mnogo ponudb, a udova se je odločila za nekega snubca z dežele. Dogovorila se je z njim pisemo poste restante, da se snideta v Berolini, ona bode nosila šmarnice, on pa v zaponi sunke rudečo roža. Vznemirjeno je čakala udova na kolodvoru prihoda svojega ženina. Vlak je prišel, in potnik, ki je imel v zaponi rudečo rožo je bil njen — sin.

* **Samomor polkovnika.** Na Dunaju se je ustrelil dragonski polkovnik Gustav pl. Igalfy, ki je bil radi neke bolezni v glavi že dve leti na dopustu. Polkovnik Igalfy je šel v sredo v vojaško bolnišnico, da bi se z nekim zdravnikom posvetoval glede svoje bolezni. A še predno je govoril z zdravnikom, si je nastavil v čakanici revolver na senči in se je ustrelil. Ko je prihitel zdravnik iz svoje sobe, je bil polkovnik že mrtev. Igalfy je ostavil udovo, 17letno hčer in sina. Bolezen v glavi, ki je postajala čim dalje hujša, je gnala pokrovniku v smrt.

* **S socialnega polja.** V Stuttgartu se vrši od 16. do 21. t. m. četrti kongres nemških strokovnih organizacij. Posebno zanimive so točke dnevnega reda: Statistika in zavarovanje brezposelnih; ta točka je provzročila že preje veliko debate. E. Bernstein je v svoji znani knjigi stavil vprašanje na dnevni red, ne da bi dal odgovora nanj. Nekateri strokovnjaki — n. pr. pisatelj A. pl. Elm — so zato, da se podpira brezposelne v strokovnih društih; drugi pa — n. pr. pisatelj Molkenbuhr — zahtevajo, da prevzame država ta posel. O tem bode imel kongres govoriti. Druga zanimiva točka se tiče domačega dela (Heimarbeit). Ustanoviti se ima tudi državno tajništvo itd. — Časopis »Department of Labor« objavlja zanimivo statistiko, v kakem razmerju stojiti strok, organizacija delavstva v delavnem času. Največ organiziranih delavcev je v Avstraliji (6·5%); tam je tudi najkrajši delavnik (8 ur.). Potem pride Anglija, ki ima 4·6% organiziranih in 9 urnih delavnik. Najzadnje pa pride Avstrija z 0·45% organiziranih in 11 urnem delavniku. — Spanski notranji minister je predložil zakon za sporazumnovalne urade, ki bi spadali v delokrog l. 1900 upeljanih obrtnih sodišč (Junta). V teh uradih, ki bi stopili skupaj na željo jedne stranke in v katerih je obravnavana napravljena po angleškem načinu, bi bilo polovica delavcev in polovica delodajalev. — Drugi kongres krščanskih strokovnih društev Nemčije se vrši od 29. t. m. naprej. — Na nemških vseučiliščih se je vpisalo za semester 1901/1902 1270 ženskih dijakinj. — Znana pisateljica Lilly Brana je ustanovila v Berolini društvo zadruž domačega gospo-

darstva (Hauswirtschaftsgenossenschaft). — V Hamburgu je pričel izhajati ženski zadružni list. — Konca 1900 je znašalo število v angleških Trades-Union organizovanih žensk 122047. To je 6·4%.

Društva.

— **Rdeči križ.** Pri izvanrednem občnem zboru deželnega in gospojnega pomognega društva »Rdečega križa«, kateri se je pod predsedstvom gosp. Luckmannu dne 12. t. m. vršil, so bili izvoljeni kot društveni odborniki, in sicer za glavno društvo gospodje: dr. Karol vitez Bleiweis, dr. Emil Bock, Fran Doberlet, Josip Dralka, Peter Grasseli, Josip Luckmann, ces. svetnik Ivan Murnik, Ivan Velkoverh, Andrej Zamejje; gospod: Marija Galle, eks. baronovka Hein roj. grofica Apraxin, Antonija Kosler, Evgenija Raspi, Flora Rudesch, Helena pl. Schöppel-Sonnwalden, Flora Tormin, Fani baronica Wurzbach, Luitgarda Zeschko. Za podružnice gospodje: Albin Achtschin, Gabrijel Piccoli, dr. Josip Stare; gospod: Hermine del Cott, Melanija Luckmann, Ninka Luckmann. Za računske preglednike so bili izvoljeni gospodje: Viktor Coloretto, Karol Karinger, Josip Lozar, za namestnike gospod: Rajko Arce in Viktor Recher. Društveni odbor izvolil je za predsednika gosp. ces. svetnika Ivan Murnika, za predsednico gospod: Floro Rudesch, za I. podpredsednika gospod: dvornega svetnika Josipa Dralka, za II. podpredsednika gospod: Josipa Luckmann, za I. podpredsednico eks. baronovko Hein roj. grofico Apraxin, za II. podpredsednico gospod: Antonijo Kosler. Dalje je društveni odbor izvolil za odposlanec pri zveznem zboru na Dunaju, in sicer za zastopnike glavnega društva gospoda: viš. sodnega svetnika dr. Andreja Ferjančiča, ekscelenco grofa Antonia Paceta; gospod Antoniju Kosler, gospo Luitgarde Zeschko in za podružnice gospoda ministra svetnika Ludovika Dimita, gospoda Evgenija Raspi. V rasodišču so bili poklicani gospodje dež. vlade svetnika Ludovika Marki Gozani, višji sodni svetnik Josip Martinak, dvorni svetnik dr. Josip Račič, in za namestnika gospod: sodni svetnik Fran Andolšek in dr. Fran Papež.

— **Pevsko društvo, Ljubljana** opozarja slavno p. n. občinstvo na svoj jutri dne 15. t. m. v Švicarije vršiči se koncert, ter vladljuno vabi isto na mnogobrojno udeležbo. Spored koncerta je naslednji: 1. Petje: 1.) A. Nedved: »Z družnja«, moški zbor s tenor-solo (gosp. M. Ostojič). 2.) Ferdo Juvanec: »Pastir«, moški zbor s tenor- in bariton-solo (gosp. Globelnik in gosp. Polašek). 3.) Grieg: »Novi dom«, veliki zbor z bariton-solo in spremljevanjem orkestra (g. Polašek). 2. Godba: 1.) Smetana: »Prodana nevesta« koračnica. 2.) Parma: »Gorenjski pozdrav«, valček. 3.) Franke: Koncertna ouvertura. 4.) Strauss: »Violetta«, polka franc. 5.) Zaje: »Domovini i ljubi«, pesem. 6.) Fibich: »Modesta«, mazurka. 7.) Ipavec: »Pozdrav«, pesem. 8.) Kučera: »Panama«, valček. 9.) Dvořák: »Trdoglavci«, potpourri. 10.) Komzak: »Polka hitra«. — Corian doli corsa, žaljiva pošta: Ker je najemni Švicarje g. Novak na glasu kot dober gostilničar, vsled tega naj bode cenjeno občinstvo osigurano, da bode poleg zabavnega koncertnega vsporeda, tudi redno in dobro postreženo. Začetek ob 4 ur. Vstopnina 20 kr., p. n. podporni člani in otroci so vstopnine prosti.

— **Slovensko trgovsko društvo, Merkur v Ljubljani** priredi jutri, dne 15. t. m. ob ugodnem vremenu popoldanski pešizlet čez Štefanjo vas v Vevče. Kakor smo že poročali, se izletniki zbirajo ob pol 2. uri na vrtu Frlinčeve gostilne. Gospode društvene člane in prijatelje društva vabimo k obilni udeležbi. — **Delavsko podporno društvo v Št. Vidu nad Ljubljano** priredi v nedeljo popoldan 15. t. m. ali v slučaju slabega vremena dne 22. t. m. na vrtu »Pri Kraljčici« v Št. Vidu vrtno veselico v prid pogorelcem v Zdanski vasi. Delavnost tega dobro narojenega se društva moramo vsekako pohvaliti, posebno ako pomislimo, da priredi v 14 dneh že drugo veselico in to pri skrajno neugodnih razmerah šentvidske politike. Nadjamo se torej, da bode slavno občinstvo dalo delavnemu in z mnogimi zaprekami se borečemu društvu zadoščenje s kar najstvilnejšim obiskom. Vspored obsegata tamburjanje I. zagrebškega tamburaškega zabora, petje znanega Žirovnikovega zabora, šaljivo loterijo, šaljivo pošto, ples i. dr. Posetimo veselico, dajmo mlademu društu pogum in pogorelcem kar najizdatnejšo podporo.

— **Skofjeloška čitalnica.** Jutri, v nedeljo, dne 15. junija gostovanje p. n. članov slovenske drame iz Ljubljane v igrokazu »Oče in očim« ali »Ženski Otel«. Začetek ob 8. uri zvečer. Prodaja vstopnic v lekarni g. Ervina Burdycha do 2. popoludne in zvečer pri blagajni. Sedeži po 1 K 70 vin. in 1 K. Stojišča po 60 vin. Pristop k tej predstavi je vsakemu dovoljen. — **Telovadno društvo, Sočolj v Postojini** priredi dne 22. t. m. izlet v Št. Peter na Krasu. Odhod s poštnim vlakom ob 3. uri popoludne, kjer se vrši potem prosta zabava in telovadba, nato koncert pri g. Geržinu, kjer sodeluje mešan tamburaški zbor postojinskega »Sočolj«.

kolač. Vstopnina za osebo 1 K, z družino 2 K. Člani brez društvene obleke plačajo 60 vin. z družino 1 K, v društveni obleki so vstopnine prosti. Povratek ob 10. uri zvečer. Ker je čisti dohodek namenjen za nabavo društvene zastave se preplačila hvaležno sprejemajo.

Telefonska in brzjavna poročila.

Trst 14. junija. Trgovinska zbornica je sklenila posl. Basevija naprosto, da svojo odpoved na državnozborski mandat zopet umakne.

Dunaj 14. junija. Parlament je skoraj prazen. Stavil se je predlog, naj da vladta talmud preložiti in da se obrtni red razširi. Glede davka na vozne listke so govorili doslej trije poslanci. Prihodnja seja bo v pondeljek. Takrat se dovrši generalna debata, v torek pa se začne specialna.

Dunaj 14. junija. Imenom mladčevega kluba je bil posl. dr. Pacak pri Koerberju ter zahteval, da imej državni zbor po specialni debati glede voznih listov počitnice ter naj se sklicejo deželni zbori.

Dunaj 14. junija. Koerber se pogaja z Vsenemci in nemškonacionalci, da bi dovolili razpravo predloge glede podonavske parobrodne družbe. Danes imajo nemške stranke sejo. Izid je negotov, bržčas se Nemci ne udajo.

Dunaj 14. junija. Uradni list je prinesel danes sankcionirani zakon glede bosenskih železnic.

Dunaj 14. junija. Poslanca Kathrein in Fuchs, bivša državnozborskega predsednika, dobita visoke rede.

Ljubno 14. junija. Bivši državnozborski poslanec Lorber je pri današnjih volitvah propadel, a zmagal dr. Pfaffinger.

Beligrad 14. junija. Kralj Aleksander in kraljica Draga sta naznani sultani, da ga obiščeta v Carigradu povodom potovanja v Peterburg.

Beligrad 14. junija. Poroča se, da se je mesto na tihem utrjalo ter je sedaj po večletnem delu Beligrad zopet nekdanja nepremagljiva trdnjava.

London 14. junija. V Haag pride posebna delegacija pod vodstvom generala Bothe, da pregovori Krügerja, da prizna mirovno pogodbo ter se vrne v Južno Afriko.

Narodno gospodarstvo.

— **Važno za vinogradnike.** Leto za letom uporablja se mnogo žvepljenega prahu za žveplanje trt proti grozdni plesnobi. Kakovost žvepljenega prahu pa ni odvisna od njegove kemične čistote, ampak od finosti. Dobri žvepleni prah mora imeti vsaj 60 stopinj finosti po Chancel-u, boljše vrste imajo pa po 80 in tudi 90 stopinj; tako n. pr. oddaja deželni odbor štajerski tamošnjim vinogradnikom žvepleni prah po 90 stopinj finosti po Chancel-u. Kmetijsko-kemično preskušališče v Ljubljani je dobito že večkrat poročila od naših vinogradnikov, da z žveplanjem niso dosegli pričakovane vspene in skoraj v vsakem slučaju, ko se je doposal vzorec uporabljenega žvepljenega prahu v preiskavo, pokazalo se je, da je bil žvepleni prah premalo fin, to je predelalo zmlet in vsled tega brez vrednosti. Kmetijsko-kemično preskušališče preiskalo je vsled tega več vrst žvepljenega prahu in te poskušnje so pokazale, da se na Kranjskem prodaja žvepleni prah slabe kakovosti. Večina preiskanih vzorcev je imela samo 40 do 56 in le posamezni vzoreci 60 do 70 stopinj finosti po Chancel-u. Opazujmo torej p. n. vinogradnike, da naj kupujejo za žveplanje trt žvepleni prah, ki ima najmanj 70 stopinj finosti po Chancel-u. Preiskavanje na finost izvira kmetijsko-kemično skušališče za Kranjsko v Ljubljani. Preiskušna enega vzorca stane s certifikatom vred 1 K. Za preskušnjo zadostuje okoli 100 gramov žvepljenega prahu.

Bratje Sokoli!

Ker priredimo letos več izletov, kakor prejšnja leta, in se je pri raznih prilikah pokazalo, kako težavno je »Sokolu« vsled nejedname izvežbanosti členov javno nastopati, prične se s prihodnjim tednom zopet telovadba za starejše brate. Prvi večer je v torek, 17. t. m. ob 1/4/9 zvečer. — Prosimo vse brate, posebno one, ki se bodo vdeleževali izletov, da redno obiskujejo vadbeno večere, h katerim naj prineso telovadske čevlje.

Na zdar!

Odbor.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 14. junija 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.70
Skupni državni dolg v srebru	101.55
Avtrijska zlata renta	120.95
Avtrijska kronska renta 4%	99.80
Ogrska zlata renta 4%	120.70
Ogrska kronska renta 4%	97.95
Avtro-ogrške bančne delnice	1586 —
Kreditne delnice	685.75
London vista	240.30
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.321/2
20 mark	23.47
20 frankov	19.06
Italijanski bankovci	93.80
C. kr. cekini	11.28

Zitne cene v Budimpešti

dne 14. junija 1902.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg K	7.96

<tbl_r cells="3" ix="3

Tužnim srcem naznjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebrido vest, da je Bog Vsegamogočni izvolil našega ljubega soproga, oziroma oceta in strica, gospoda

Janka Virk-a

kancelista c. kr. okr. sod. v Vel. Laščah včeraj ob 3. uri zjutraj, po trajni bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče v starosti 52 let poklicati k sebi.

Pogreb drazega ranjega se je vršil danes, 14. junija t. l. iz ljubljanske bolnišnice na pokopališče k sv. Krištofu v Ljubljani.

Drazega pokojnega priporočamo v blag spomin.

Sv. maše posmrtnice brale se bodo v raznih cerkvah.

V Ljubljani, dne 14. junija 1902.

(1374) **Žalujoči ostali.**

Brez posebnega obvestila.

Maks Debeve, c. kr. finančni koncipist v Ljubljani, naznana v svojem in svoje soprote imenu vsem sorodnikom, prijateljem in znancem da je Vsegamogočni v svoji neskončni predvidnosti najinega iskreno ljubljenega sinčka

Miljutina

danes po kratki bolezni poklical k Sebi v boljšo bodočnost. (1397)

Brez drugačja obvestila!

Najboljša pitna voda

Kadar preti nevarnost epidemije, je v takih slučajih često skušena, od medicinskih avtoritet vedno priporočevana

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

alkalična kislina

V njej se ne nahajajo nikake orgačne substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali vodovodna voda dvomljive kakovosti, najprikladnejša pijača. (30-2)

V Ljubljani se dobiva pri Mihailu Kastnerju in Petru Lassniku in v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Išče se oženjen mlinar.

Mlin je v popolnoma dobrem stanu. Zraven mlinja je hlev in stanovanje s kuhinjo, lep vrt, v katerem se prideva dosti zelenjavne. Tudi otroke imata lahko. Dosedanj mlinar je bil 30 in oni pred njim 10 let notri in vsak je lahko shajal. Polovica zaslužka pripada mlinarju. Opravčen je tudi z gospodarjevim konjem pripeljati ali odpejeti, ako je toliko, da mu z ročnim vozom to ni mogče. Mlin je oddaljen 10 minut od vasi Drva so mu na razpolago, ker ima gospodar žago poleg, tako tudi stelja za presiče. — Prosilci z dobrimi spričevalci naj se oglašijo pri posestniku gosp. Alojziju Jakelu v Kranjski gori.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

re, priporoča v izdelovanje, vsakovrstnih pušč za lovce in strelice po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi preduje stare samokrosnice, vsprijema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnic in od mene preskušene. — Ilustr. (96) vinski cenik zastavljen. (23)

Solventni agenti,

trgovci, gostilničarji itd., ki se zanimajo za zastopstvo in za samoprodajo esenčnih špecialitet deloma na lasten račun, deloma proti visoki proviziji, naj pošljijo svoje ponudbe z navedbo referenc pod šifro »Guter Verdienst 500« na anončno ekspedicijo **Edvarda Brauna, Dunaj I., Liebenberggasse 2.** (1375-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izyod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Anssee, Solnograd, čez Klein-Reiffing v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reiffing v Linc, Budejvice, Plzen, Marijini vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Praga, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gasten, Žell ob jezeru, Inomost, Bregenec, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine varve, Heb, Francovcevare, Karlove varve, Praga, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah v praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podhart-Krop. Ob 10. uri po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — **Proga v Novomesto in Kočevje.** Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 08 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. Proga v Trbiž. Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyer, Aussaca, Ljubna, Celovca, Boljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak v Trbiž. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osobni vlak v Dunaju čez Amstetten, in Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijnih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyer, Pariza, Geneve, Curiha, Bragence, Inomost, Žella ob jezeru, Lend-Gasten, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljak, Celovca, Monakova, Inomost, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah v praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podharta-Krop. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunaja, iz Lipakega, Prague, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijnih varov, Plzna, Budejovic, Lince, Ljubna, Beljak, Celovca, Pontabla, čez Selzthal in Inomost. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Osobni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 33 m popoldne iz Straže Toplic, Novega mesta, Kočevja, in ob 8. uri 35 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v Kamniku. Mešani vlaki: Ob 4. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je krajevnemu času v Ljubljani za 2 minute spred. (1395)

„Andropogon“

(Iznajditev P. Herrmann, Zgornja Polskava) je najboljše, vsa pričakovanja prekašajoče sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zajamčena neškodljiva tekočina, ki zadržati izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo.

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K. * Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. * Glavna zalogal in razposiljatev v Ljubljani pri gospodu

Vaso Petričić-u.

V zalogi imata tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnóczy v Ljubljani in g. A. Rant v Kranji. Dobiva se tudi v Novem mestu v lekarni „pri angelju“.

Prepradalci popust. (506-15)

Komptoarist

slovenščine in nemščine zmožen, se sprejme za Ljubljano.

Ponudbe pod „Komptoarist“ na upravnosti „Slov. Naroda“. (1354-3)

Trgovski pomočnik in učenec

se sprejmeto v trgovino z mešanim blagom. (1336-3)

Kje? pove upravnosti »Slov. Nar.«

Išče se za špecerijsko trgovino v Ljubljani

trgovski pomočnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, z lepo pisavo in primerno naobrazbo za vporabo pisarniških del. — Ponudbe pod „Ljubljana 1902“ poste restante. (1330-3)

Glasovir,

harmonij, velika slika, ki predstavlja zadnjo večerjo in zbirka školjk se po ceni

prodaja. (1315-2)

Vpraša se: Zvezdarske ulice 1, I. nad.

Enonadstropna hiša

skoraj nova, obstoječa v pritličju iz dveh sob, zelo prostorne kuhinje, jedilne shrambe in kleti; v prvem nadstropju pa iz 4 lepih sob in hodnika. Poleg je drvarnica, svinjak in tudi 1500 m² vrt.

V hiši, ki je sredi Begunj je gostilna ter je pripravna tudi za trgovino. Prodala se bode dne 24. junija 1902 iz proste roke. (1304-2)

Več se izve pri Heleni Meden v Begunjah nad Cirknico št. 6.

Črno

brinje

kupuje (1349-2)

Edvard Fünck
Eggenberg pri Gradcu.

Novo urejena

prva hrvatska tovarna žaluzij, rolet, lesenih in železnih zatvornic (žaluzij) in kartonažev

G. Skrbic

Ilica 40 Zagreb Ilica 40 ustanovljena 1889

priporoča svoje na glasu solidne, točne in cenene

domače proizvode

odlikovane z največjimi odlikovanji. (288-10)

Moderni strojil Brez konkurenč.

Ceniki gratis in franko.

Popravila točno in ceneno.

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledete predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6'60 in sicer:

6 komadov najfinjejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;

6 kom. amer. pat. srebrnih vilie iz enega komada;

6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;

12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;

1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juhe;

1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;

6 kom. ang. Viktoria čašice za podklado;

2 kom. električnih namiznih svečnikov;

1 kom. cedulnik za caj;

1 kom. najtin. sipalnik za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6'60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6'60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebre 25 let, za kar se garantiuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

milakšni sleparji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadružka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garniture, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo, kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (211-19)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znezek naprej vpošilje.

Ciastli pršek za njo 10 kr.

Pristno le z zrazen natiskeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamil Bühm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Tovarna pečij

in raznih prstnih izdelkov

Alojzij Večaj

čevljarski pomočnikise sprejmejo takoj pri
Josipu Kolmanu, Bled, Gorenjsko.

Prodam čisto novo popolno

opravo za špecerijsko trgovino.

Jos. Jebačin

Ljubljana.

(1341-3)

Govori,
poje in
se smeje
v vseh
jezikih.**Grammophon**je najboljši svetovni govorilni aparat.
Sliši se na 300 m daleč. Cena 25, 40, 60, 125 gld.
(1329-2) Tudi na obroke.**Grammophon-Automat**v katerega se vrže 10 vin, je najboljši vir dohodkov za gostilne. Cena 120 in 130 gld.
Jako Jepo se čuje v daljavo, zlasti na prostem.

Plošče iz trdega gumija v veliki izberi,

tudi slovenske, ki jih je pel c. k. dvorni operni

pevec Fran Naval-Pogačnik, ima zmirom v zalogi

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg 16.

Izobražena gospodičnaobeh deželnih jezikov v pisavi in govoru
popolnoma vešča, trgovske korespondence
vajena, želi vstopiti v kako pisarno
tu ali na deželi.(1365-2)
Ponudbe na upravnštvo »Slòv. Nar.«.

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo miloki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov,
ne le v Avstro-Ogrski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih
državah, Švici itd. proti poltnim bolezni, zlasti proti

vsake vrste izpuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega
milo kot higijeničnega sredstva za odstranjevanje
lusknic in glavi v bradi, za čiščenje delcev in
feketi polti je splošno priznani.Bergerjevo
kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov les-
nega kotra, ki se razlikuje bistveno od vseh
drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se
priče steperičam v okom, zahtevaj izrecno
Bergerjevo kotranovo milo, in pasi na zraven natančno var-
stveno znakmo.Pri neozdravljenih poltnih boleznih se na mesto kotranovega
mila z uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žveplo milo.

Kot blažji kotranovo milo za odpravljanje

nesnage s poti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot
nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za
vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerinovo-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano.

Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kr.

Od drugih Bergerjeve medicinsko-kosmetičnih mil
zaslužijo, da na njih posebno opozarjam: Benzoe-milo za fino
polti; boraksovo milo za pršice; karbološko milo za uklajenje
polti pri pikah valed koz in kot razkujuće milo; Bergerjevo
smrekovo-glasto milo za umivanje in toiletto; Bergerjevo
milo za nežno otročjo dobo (25 kr.)

Bergerjevo Petrosulf-milo

proti rudecih obrazu, rudečemu nosu, opriku in klenju kože;
enilo za pege v obrazu tako učinkuje; žveplenomlečno milo
proti zaklonitvi črvom in nečistostim obrazu; taninsko milo za
potne noge, proti izpadanju las.

Bergerjeva zobna pasta v tubah

najboljše sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za
kadilce. Cena 30 kr. Glede vseh drugih Bergerjevih mil se
najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevajte vedno
Bergerjevo mila. Pazite na zgoraj navedeno znakmo in na
izvir.

Tovarna G. Hell & Comp., Opava.

ker je mnogo nivrednih imitacij in se celo ime Berger zlorablja.
V Ljubljani se dobiva v lekarnah: Milan
Leustek, M. Mardetschläger, J. Mayr,
G. Piecilli, U. pl. Trnkóczy in v vseh le-
karnah na Kranjskem. (623-8)**Perje za postelje in puh**

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI (1371-1)

Pred škofijo štev. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

**Žrebanje
že v četrtek!****Loterija glediških igralcev**

(Schauspieler-Lotterie).

1 glavni dobitek	à 50000
" "	à 5000 "
" "	à 3000 "
2 glavna dobitka	à 2000 "
5 dobitkov	à 1000 "
10	à 500 "
20	à 200 "
60	à 100 "
100	à 50 "
300	à 20 "
3500	à 10 "

Srečke à 1 K priporoča
J. C. Mayer v Ljubljani.Vsi dobitki se od zalagateljev izplačajo v
10:2 gotovini po 10% odbitku. 21**Tovarniški poslovodja**

išče se

za tovarno na Kranjskem. Zahteva se znanje
slovenščine v govoru in pisavi, izurenost v na-
vadnem računstvu, zanesljivost in treznost. Pred-
nost imajo oni, ki so že služili v kaki tovarni
kot poslovodje, delavski nadzorniki ali pažniki,
posebno ozelenjeni. Lastnoročno pisane ponudbe
s popisom dosedanjega službovanja naj se po-
sljejo pod naslovom „Poslovodja A 92“ na uprav-
ništvo tega lista. (1326-3)**Otvoritev gostilne.**Slavnemu občinstvu, letoviščar-
jem in izletnikom na Bled uljudno
naznanjam, da sem prevzel**gostilno
„pri panju“**

V vasi Grad (Bled) št. 47 in 48.

Priporočam letoviščarjem in
potnikom lepa stanovanja po pri-
mernih cenah, s pristavkom, da se
dobivajo vedno gorka in mrzla
jedila ter točijo izvrstna štajerska
in dolenska vina. Imam tudi za-
logo prve gorenjske pivovarne
M. Mayr-ja v Kranju. Postrežba
točna, cene nizke. — Lep vrt s
kegljiščem, kjer je krasen razgled
po celih Gorenjski, je p. n. gostom
na razpolago

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Davorin Urinšek

gostilničar. (1154-5)

Največje, najhitrejše ter najvarnejše vrste
velikanskih parnikov, ki vozijo**v Ameriko.**

Hamburg-New York le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse raz-
rede prodaja ter daje pojasnila točno in
brezplačno (1228-6)

oblazveno potrjena

agentura Hamburg-Ameriške linije

v Ljubljani, Marijin trg št. 1
nasproti frančiškanski cerkv.**Dobri** (1340-3)
čevljarski pomočnikise sprejmejo takoj pri
Josipu Kolmanu, Bled, Gorenjsko.

Prodam čisto novo popolno

opravo za špecerijsko trgovino.

Jos. Jebačin

Ljubljana.

(1341-3)

Govori,
poje in
se smeje
v vseh
jezikih.**Grammophon**je najboljši svetovni govorilni aparat.
Sliši se na 300 m daleč. Cena 25, 40, 60, 125 gld.
(1329-2) Tudi na obroke.**Grammophon-Automat**v katerega se vrže 10 vin, je najboljši vir dohodkov za gostilne. Cena 120 in 130 gld.
Jako Jepo se čuje v daljavo, zlasti na prostem.

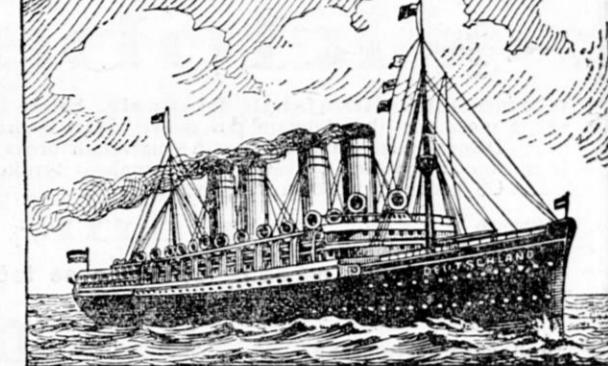
Plošče iz trdega gumija v veliki izberi,

tudi slovenske, ki jih je pel c. k. dvorni operni

pevec Fran Naval-Pogačnik, ima zmirom v zalogi

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg 16.

J. WANEK

→ krznar in izdelovalec čepic →

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21.Velika zaloga vsakovrstnih čepic in vseh v stroku
spadajočih predmetov.

(1372-1)

Henrik Kenda Ljubljana.

(1376-1)

Krasne najnovješte svile za prati in elegantne
trpežne svilene foulard obleke so ravno
v veliki izberi dospele. * * * *
Uzerci na zahtevanje franko preti vrnitvi.

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tlá

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Christoph-ovo zrcalno svetlo voščilo

za trde parkete, najboljši vpuščevalni izdelek, se ne prilepja po vporabi, ne
diši neprijetno; doseže se z njim lepa zrcalnosvetla tla. (619-5)

V Ljubljani: A. Stacul, v Kranji: F. Dolenz.

Fotografični atelijé
na sv. Petra
cesti št. 27
L. Krema.Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih
ulicah in v "Zvezdi".Največja zaloga navadnih do najfinješih
otroških vozičkov
in navadno do najfinješ
žime.

M. Pakić

Ljubljana.

Neznam naročnikom se pošilja s
povzetjem.**Josip Reich**
likanje sukna, barvarija in
kemična spiralmica na par
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroku spadajoča
 dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.**A. KUNST**
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izberi.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih bla-
govoli naj se vzorec vposlati.**Klobuke**
najnovješte façone
priporoča po najnižji ceni
Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11.**August Repič, sodar**
Ljubljana, Kollzejske ulice št. 16
(v Trnovem) 25
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode po najnižjih cenah.Kupuje in prodaja stare vinsko posodo.
Ign. Fasching-a vdove
ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)
priporoča svojo bogato zalogu
štedilnih ognjišč
najpriprosteljših kakor tudi najfinješih, z zolto
medjo ali mesingom montiranih za obklade z
pednicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po cen. Vnanja naročila se hitro izvrši.

Za jetične. Na zdravniškem kongresu je konstatoval prof. pl. Leyden, da je samo v nemški državi okoli 1,200.000 ljudij stalno bolnih za jetiko, izmed katerih jih umrje na leto okoli 180.000 za to grozno bolezni. Jetično bolezen provzročujejo tuberkulozni bacili, kakor se je spoznalo. Te bacile vdihava vsak človek, zakleniti jih ne moremo. Ako pa slučajno veliko ljudi, ki take bacile vdihavajo, ne oboli za jetiko, potem nam to dokazuje, da ima človeško telo spretnost, tako vdihane tuberkulozne bacile storiti neškodljivi. Raztegnejo v fine vejice — tako imenovane „bronchie“ — ki vodijo v pljuča, ležita dve žlezi, tako imenovani „bronchial“ ali pljučni žlezi; k čemu to služi, so učeni zdravnikni precej dolgo raziskovali. Zdaj seveda vemo iz preiskavanej drži Hoffmanna, da ti žlezi napravljati čisto posebni sok, ki uničuje boleznične kali, predno morejo iste pričeti svoje razdvajajoče opravilo v pljučih. Kjer pa oni žlezi vsled podedovanje bolezni, slabosti ali drugega organskega motenja ne morejo dajati dovolj soka, in kjer so postala pljuča vseled prehlajenja ali prahu ali drugih vplivov občutljiva, tam se morejo vrivati.

Pametna misel je torej našla, da se morata utrditi in ojačiti oni bronchialni žlezi, ako se namerava uničiti tuberkulozne bacile.

Tega se je oprijel dr. Hoffmann ter je sam iznašel iz one okrepujoči snovi pljučnih žlež zdravil zoper pljučne bolezni (kronične katarhe in jetiko), katero je imenoval Glandulén.

Glandulén ni nič strupenega pa tudi nič kemikalijev, temveč se napravlja iz svežih bronchialnih žlež popolnoma zdravih in pod živinozdravniškim nadzorstvom zaklanih koštrunov — narava sama ponuja nam zdravila zoper bolezni, treba jih je le poiskati. Bronchialne žleze se pri nizki toploti suše v brezračnem prostoru ter stisnijo v tablete. Vsaka tableteta tehta 0,25 g. ter obsega 0,05 g razmlinjenih žlež in 0,20 g mlečnega sladkorja, da je stvar bolj okusna.

Ako se rabi Glandulén po predpisu, potem povspremeš tek, razvedruje, moč in debelost se množi, izginja pa mrzlica, nočni pot in kašelj — hrakeljni izginejo in človek začne okrevati.

Veliko število zdravnikov in zasebnih oseb je potrdilo velikansko vrednost tega sredstva zoper jetiko. — Kjer niso že druga sredstva pomagala, tam je pomagal Glandulén.

Glandulén se izgotavlja v kemični tovarni dr. Hoffmanna naslednikov v Meerane Saksosku) ter se dobiva v vseh lekarnah, kakor tudi v zalogah B. Fragner-ja, c. kr. dvornega zalagatelja, Praga 203 III., v steklenicah po 100 tablet a 5.50 K, 50 tablet a 3 K. — Natančne brošure o zdravljenju ter poročila bolnikov pošilja na zahtevanje tovarna gratis in franko. a (362—4)

Vničujte muhe
najnevarnejše prenašalke bolezni in kužnih tvarin. (415—97)

Najboljše sredstvo je ameriški
Tanglefoot

ki se dobiva v vseki boljši prodajalnici po 5 kr. pola.

HENRIK KENDA v Ljubljani.

Svoj ilustrovani cenik 1902 klobukov za dame in otroke pošljem čast. odjemalcem brezplačno. (893—10)

Postranski zaslužek
trajen im rastoč, ponuja se spoštovanim, delojubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.298“ Gradeč, poste rešante. (1095—6)

Najboljše črnilo svetá.
Kdo hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo Fernolendt čreveljsko črnilo; za svetla obutala samo Fernolendt crème za naravno usnje. Dobiva se povsod. C. kr. priv. tovarna ustanov. I. 1832 na Dunaji. Tovarniška zaloga: (1161—5)
Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21. Radil mnogih posnemanj brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime St. Fernolendt.

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osobe vsakega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (993—8)

Trgovski pomočnik
slovenštine in nemščine zmožen, več v trgovini mešanega blaga, se takoj sprejme. Ponudbe na upravnštvo »Slov. Nar.« pod „Trgovski pomočnik“. (1339—3)

Spretni žičarji
(Drahtzieher)
se takoj sprajmejo.

Pismene ponudbe z navedbo starosti se naj pošiljajo pod A. B. 25 na upravnštvo »Slov. Naroda«. (1368—1)

Salame

ogrške 1,70 gld., domače iz šunkna 1,20 gld., domače 1 gld., dunajske 80 kr. šunka brez kosti (Rollschinken) 90 in 1,10 gld., suho meso 70 kr., suha s anino 70 kr., glavina brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske k obase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil naprej po povzetju in sicer le dobro bago (1028—4) Janko Ev. Sirc v Kranju.

Najboljše klobasice se dobivajo v Prešernovih ulicah št. 5 ali na Poljanski cesti št. 58.

Priporočam slavnemu občinstvu in gospodom odjemalcem svojo veliko zalogu

klobasic

tako imenovanih dunajskih klobasic, katere izdelujem vsak dan iz svežega svinjskega mesa ter jih prodajam po najnižjih cenah. Deloval sem v raznih mestih v največjih prekajevalnicah kot prvi prekajevalec ter mi je možno konkurirati z vsako večjo dunajsko tvrdko. Ob enem priporočam svojo veliko zalogu (1377)

gnjat, salam, klobas itd.

Zunanja naročila izvršujejo se točno in po nizkih cenah. Prekajevalnica: Poljanska cesta št. 58. J. Bergmann. Trgovina: Prešernove ulice št. 5.

Velika zaloga
Styria-, franco-skih Peugeot-, Stefanie-koles
PUCH STYRIA
Pneumatik
katere nudim po isti ceni, kakor tovarna.
Najboljši šivalni stroji.
Najnižje cene in jamstvo!
Z vsem spoštovanjem
Fr. Čuden
urar in trgovec, na Mestnem trgu št. 25, nasproti rotovža.

Novi ceniki s kolendarjem se dobé

Aug Agnola
jubljana
Dunajska cesta 13.
Velika zaloga
stekla
porcelana svetilk
zreal itd.
Najnižje cene!!!

Lekarna „pri orlu“
v Ljubljani.

Lastnik M. Mardetschläger, lekar in kemik

pripravljeno oleje iz kitovih jeten, pristnih Jos. Reithoffer sinov
prijetna kroglice, 1. stav 80 h. — Prašek, 1. stav 1 K. — Dunajsko telesnata malaga, po izpravljanju, pharmatoro, kri distilino in krepljeno sredstvo. — Odvaljane kroglice, 1. stav 80 h. — Prašek proti kaši, 1. stav 1 K. — Dunajsko zelodne kaplice, 1. stav 20 h. — 6 steček. 1 K. — Eisena proti kuhinj včesom in obli, dobro delujno, po 80 h. in 40 h. — Vsa obresta, kurenje in zdravilni zdravil. — Vse novih in izpravljenih zdravil. — Vse oljaste stare tredke J. Svoboda ostanejo v veljavni habicam. Izdelovalje sodovice, Ilino-nade, sekov itd. Skladišče vseh medicin, specijalitet in vseh novih in izpravljenih zdravil. — Vse oljaste stare tredke J. Svoboda ostanejo v veljavni habicam.

FERSAN-CACAO je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in jači žive, ter je tako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.

Glavna zaloga za Kranjsko: (1156—5)

Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Stanje hranilnih vlog:

Rezervni zaklad:

16 milijonov kron.

okroglo 360.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska
na Mestnem trgu
zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure do poludne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice se dobivajo brezplačno.

Stari trg
št. 21.

Glavni trg
št. 6.

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Prodaja moke

In raznovrstnih živil.

Prodaja drv in oglja.

Stari trg štev. 32.

Ostanki
Modni kamgarji Losko suknja za polovico cene.

Sukneno blago
za moške obleke po najugodnejši ceni
priporoča

R. Miklauc
Ljubljana, Špitalske ulice št. 5.

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prasek, rible olje, redilne in pospalne moke za otroke, dišave, mila in spon vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine, kirurgična obvezila vsake vrste, sredstva za desinficijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najnovejšega rumna in konjaka. — Zaloge svetih mineralnih ved in soli za kopel. 24

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, enjan, kolmož, krmilno apno l. t. d.

Vznanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Štelenburgova ulica št. 3

Luxus-kartonaže
za Kočevce in branjevice
z južnim sadjem.

5 kilo zavitek, lepa, cenena vrsta 18 K
5 " " mešana z boljšimi vrstami. 20 "
5 " " z najboljšimi vrstami 25 "
razposilja franko proti poštnemu povzetju na
Avstro-Ogrskem (941-9)

Viljem Fuder

Terezin (Theresienstadt) Češko.

Koroški
rimski vrelec

najfinješa planinska kislava voda,
izkušena pri vsakem nahodu,
posebno otroškom, ob slabem
prebavljanju, pri boleznih na
mehurju in ledvicah. (16-24)

Dobiva se v večjih spicerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah. Zastopstvo Fr. Rojnik,
Ljubljana, Pred škofijo št. 22.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno jednakomerni,
vse od avstrijskega, društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in od-
porne trdote **daleč nadkrijujoči** dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najsvovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: (921-9)

— Dunaj, I., Maximilianstrasse 9. —

Prodaja na debelo.

**Pristni kranjski
laneno oljnati firnež**

prodaja

(1140 10)

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih bary, firneža, laka in steklarskega kleja.

Ilustrovani ceniki so franko na razpolago.

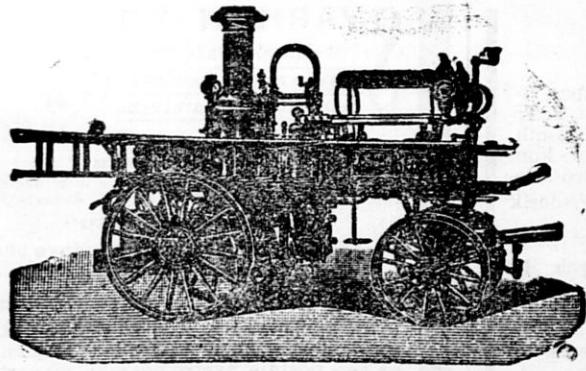
Prodaja na drobno.

Pozor! **Pozor!**
Podružnica R. A. Smekal, Zagreb

priporoča od svoje najstarejše in najzmožnejše

tovarna za gasilno orodje

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledče predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredo, da brizgalica na obe strani jemlje in meče vodo; „univerzalko“, prikladno za male občine, ista se nosi ali vozi; parne brizgalnice, vodonosne, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice itd., cevi iz posebne tkanine najboljše vrste; dalje čelade, pase, sekire, leste ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za acetylén-luč. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste — Gasilna društva, občine in pošteni kmetovalci-gospodarji plačujo na vsak kolodvor. (279-10)

jejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila franko na vsak kolodvor.

Cenike pošiljamo brezplačno in poštnine presto.

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

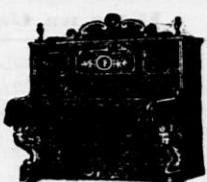
FRANJA MERŠOL * Ljubljana * Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah. Monogrami in risarje se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsakeršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Alojzij Kraczmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.
Zastop dvorne tvrdke bratov Stingl na Dunaju.
Ubiralci glasovirjev v glasbenih zavodih: „Glasbena Matica“ ter „Filharmonično društvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popravljanje.

Fran Bergant

Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 6
nasproti cerkve sv. Jakoba

priporoča svojo

špecerijsko in delikatesno

Na debelo. Na drobno.

Špecialitete:

Doma žgana kava.

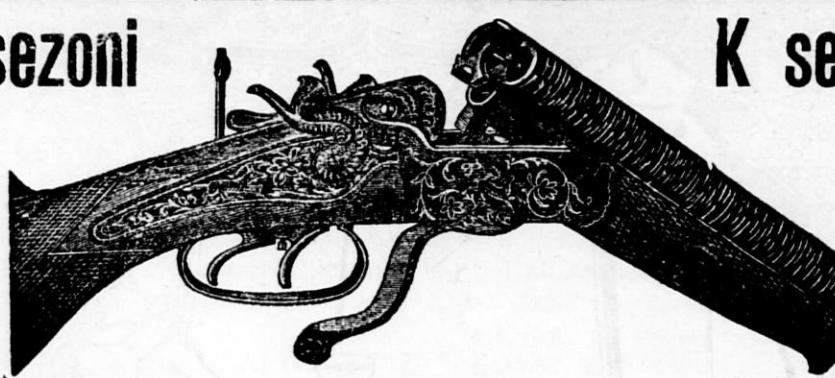
Sunke in salame.

Garantirano pristen rum,

konjak, ruski čaj ter

raznovrstna južna vina.

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rezervitetov in municije, posebno pa opazjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče maročne in poprave točno,

solidno in najceneje.

Z velespoštojanjem (105-24)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

K sezoni

ilustriran cenik je po-
sila na zahtevo za-
pon.

ilustriran cenik je po-
sila na zahtevo za-
pon.

Majhno posestvo
na prodaj!

Solidno zgrajena, z opeko krita hiša, urejena za gostilno in prodajalno, v Kratini hiš. štev. 57, preje last Jožeta Pajer-ja, dalje lepa, rodovitna njiva ob državni cesti v Prevojah, pripravna za stavbišče, se pod jako ugodnimi pogoji takoj proda.

Natančneje izve se v pisarni Marije Terezije cesta štev. 16 („pri Žvokeju“), nasproti Kolizeja. (1358-3)

Karbolinej
Avenarius patent

Že 25 let preskušeno, les obvarjuje sredstvo.

Pred ponarejanjem se svari.

Tovarna za karbolinej R. Avenarius

Amstetten na Niž. Avstrijskem.

Pisarna: Dunaj, III/1, Hauptstrasse 18.

Prodaja Fran Stupica, Ljubljana. (877-6)

Št. 7169.

RAZGLAS.

Dela in dobave pri zgradbi vodovoda za trg Postojno

— razun že zgotovljenih vodnjakov in glavnega vodohrana — katerih stroški so proračunani na **108.000 K.**, se bodo oddala potom javne konkurence.

Dotične ponudbe, katere naj se raztezajo ali na vso ostalo zgradbo ali pa na nje posamezne dele, sprejema podpisani deželnih odbor

do dne 10. julija t. l. do 12. ure o poludne.

V ponudbi, katero je kolkovati z 1 K, zapečatiti in potem označiti z nadpisom: »Ponudba za prevzetje vodovodne zgradbe za Postojno« mora ponudnik izrecno potrditi, da so mu stavbni pogoji popolnoma znani, da jih v polnem obsegu prizna in se jim podvrže.

Ponudbam je priložiti vadiv v znesku 5% svote, bodisi v gotovini, bodisi v puplicarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželnih odbor kranjski si izrecno pridržuje pravico, da ne glede na visokost ponudbe po svojem prevdarku izbere podjetnika, da izroči vsa dela enemu samemu podjetniku, ali pa da odda dela po posameznih vrstah (stavbno delo, dobava strojev itd.). Tudi si deželnih odbor pridržuje pravico, da razpiše novo obravnavo.

Načrti, stroškovni proračuni in stavbni pogoji so v navadnih uradnih urah razpoloženi pri deželnem stavbnem uradu.

Od deželnega odbora Kranjskega v Ljubljani

dne 9. junija 1902.

**Najizvrstnejši, priznano najboljši
jekleni pugi za 1, 2, 3 in
4 strgala**

Brane za travnike in za mah, členkaste in diagonalne

Krožasti ali gladki jekleni poljski valji

Sejalni stroji „Agricola“

Originalni američanski

sečni stroji

za travo, deteljo in žito

Grablje za seno in žetev, obračala za seno

Patentovani sušilni pristroji

za sadje, zelenjavno itd.

Stiskalnice za grozdje in sadje

kakor tudi za vse namene

Mlini za sadje in grozdje

Stroji za mečkanje grozdja

Samodeljujoče patentovane trine brizgalnice za uni-

čevanje grintovca in krvnih uši

„SYPHONIA“

Prenosljive štedilnokotlene pedi

Parilniki za klajo

izdelujejo in dobavljajo v najnovejši odlikovani konstrukciji

(881-4)

Matičnice

s patentovanim vrtljnim krožnim mazilnikom za gonitev

zraka, vtlom (geplom)

ali

s paro

Vitli (gepli) za vprego 1 do 6 vprežnih živalij.

Najnovejše čistilnice za žito

Izbiralniki. Strgala za koruzo

Slamorezni stol

s patentovanim vrtljnim krožnim mazilnikom

Mlini za debelo moko. Rezalnice za repo

Stiskalnice za seno in slamo

za ročno gonitev, stojede ali prevozne, in tudi

vse druge gospodarske stroje

PH. MAYFARTH & Co.

c. in kr. izključno patentovane tovarne gospodarskih strojev, železolivnice in parne fužine Ustanov. 1872. Dunaj, II/1, Taborstrasse št. 71. 750 delavcev.</

Dve mebljovani sobi se takoj oddasta.

Ako se želi, se dobri tudi dobra hrana. Več se izve pri Leopoldu Tratniku na Sv. Petra cesti št. 27. (1351-3)

Pisar

kateri je bil nekaj časa v notarski pisarni išče mesta.

Ponudbe pod „pisar“ na upravnitvijo »Slov. Nar.«. (1362-2)

Dekle za trgovino

ki more samostojno delovati v špecerijski trgovini ter je gibčna, zanesljiva in oben deželnih jezikov zmožna, **dobi takoj dobro službo v Ljubljani** z dobro plačo. (1367-2)

Natančneje v upravnitvijo »Slov. Nar.«.

Najboljša studenčna sesalka na svetu!

Genial-sesalka

erpa vodo iz globokih studenčev skozi podzemlje napolnjene cevi v visoko položeni nabiralnik. (1088-7)

Prvi moravski zavod za vodo-vode in izdelovanje sesalk

Ant. Kunz
o. kr. dvorni zalagatelj
Moravske Granice
(Mährisch-Mähren).

L. Luser-jev obliž za turiste.

Priznano najboljše sredstvo proti kurjim očem, žuljem itd. itd.

Glavna zaloge:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Zahvale Luser-jev obliž za turiste po K 120.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Savnik. (621-14)

Mednarodna panorama.

V poslopuju meščanske bolnice.
Vstop s sadnega trga. Pogačarjev trg.
Ljubljanska umetniška razstava I. vrste.

Fotoplastično potovanje po celem svetu
v polni istini.

Danes v soboto, dne 14. junija,
zadnjič razstavljen:

Slikovita Švica do Ženevskega jezera.

Od nedelje 15. junija bo razstavljen:

Velezanimivo potovanje po srednji Italiji.

Vsa Italija je razdeljena na dvajset raznih serij.
Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvečer. (1370)

Ant. Schuster

Ljubljana, Špitalske ulice

priporoča (1260-3)

zelo veliko izberi

bluz,

konfekcije za dame

kakor tudi

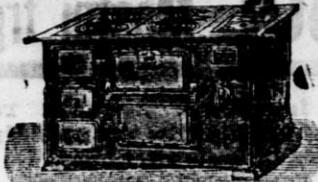
modnega in *

*** perilnega blaga**

po najnižji ceni.

Uzorci na zahtevanje franko.

„Triumph“ štedilna ognjišča

za domačije, ekonomije, restavracije, zavode itd. Priznano izborna fabrikat. Jako veliko se prištedi na kurjavci. (780-22)

Dobiva se v vsaki večji železniški trgovini.

Tovarna štedilnih ognjišč, Triumph
S. Goldschmidt & sin
Wels na Gorenje Avstrijskem.

Uradno dovoljena (1369)

posredovalnica stanovanj in služeb

G-EFLUX

Gospodske ulice št. 6

priporoča in namešča te boljše

službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. — Potnina
tnak. Natančneje v pisarni. Vestni
tu kolikor možno hitra postrežba za
gotovljena.

Kupuj pa „le v steklenicah“.

V Ljubljani pri gospodih:

F. Groschl	A. Kanc, drog.	Jožef Kordin	A. Lilleg	A. Sarabon	M. E. Supan
C. Holzer	C. Karinger	Anton Krisper	T. Mencinger	Viktor Schiffer	A. Sušnik, F. Tr.
Ivan Jebračin	Mihail Kastner	Peter Lassnits	IV. Perdiana nasl.	M. Spreitzer	dina, J. Tonih
Anton Ječmink	Edmund Kavčič	J. Lenček	Karl Planinšek	Anton Stacul	Uradniško-kon-
Anton Korbar	Kham & Murnik	Karl Lexander	J. C. Röger	Fran Stupica	sumno društvo.
Bled: Oton Wölfling, P. Homan.	Krško: F. H. Aumanan sin, R.	Krško: F. H. Aumanan sin, R.	Krško: F. H. Aumanan sin, R.	Radviljica: L. Fürsager, Friderik	Homan, Oton Homan.
Crnomlji: Andrej Lackner, Karol Müller, B. Schweiger, A. Zurec.	Engelsberger.	Engelsberger.	Engelsberger.	Sodražica: Ivan Levstik.	Sodražica: Ivan Levstik.
Draga: P. S. Turk.	Litija: Lebinger & Bergmann.	Litija: Lebinger & Bergmann.	Litija: Lebinger & Bergmann.	Škofja Loka: E. Burdych M.	Škofja Loka: E. Burdych M.
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.	Lož: F. Kovač.	Lož: F. Kovač.	Lož: F. Kovač.	Zigon.	Zigon.
Idrija: A. Jelenec, J. Šepetavec.	Mirna: Jos. Schuller.	Mirna: Jos. Schuller.	Mirna: Jos. Schuller.	Siška: J. C. Juvančič.	Siška: J. C. Juvančič.
Kamnik: Anton Pintar, Fran Šubelj.	Mokronog: J. Errath, B. Sbil, pri Škofu.	Mokronog: J. Errath, B. Sbil, pri Škofu.	Mokronog: J. Errath, B. Sbil, pri Škofu.	Travnik: G. Bartol.	Travnik: G. Bartol.
Kočevje: M. Rom, F. Schleimer, Fr. Loy, P. Peče, J. Röthel.	Novo mesto: Küssel & Končan, Adolf Pauser.	Novo mesto: Küssel & Končan, Adolf Pauser.	Novo mesto: Küssel & Končan, Adolf Pauser.	Trebnej: J. Petrovič, J. Zernatto.	Trebnej: J. Petrovič, J. Zernatto.
Kostanjevica: Alojzij Gač.	Polhov Gradec: J. Ana Leben.	Polhov Gradec: J. Ana Leben.	Polhov Gradec: J. Ana Leben.	Tržič: Fr. Raitharek.	Tržič: Fr. Raitharek.
Kranj: Fran Dolenc, Vilj. Killer, Adolf Kreuzberger, Jan. Majdič, Karol Savnik, lekarnar pri sv. Trojici.	Postojna: Anton Ditrich, K. Cefelin, G. Pikel.	Postojna: Anton Ditrich, K. Cefelin, G. Pikel.	Postojna: Anton Ditrich, K. Cefelin, G. Pikel.	Velike Lašče: Fr. D. Doganoc.	Velike Lašče: Fr. D. Doganoc.
	Radeče: J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo, J. Haller.	Radeče: J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo, J. Haller.	Radeče: J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo, J. Haller.	Vipava, Vrpolje: Fran Kobal.	Vipava, Vrpolje: Fran Kobal.
	(836-22)			Zagorje: R. E. Mihelčič, Jan. Müller sen.	Zagorje: R. E. Mihelčič, Jan. Müller sen.
				Žužemberk: Jakob Dereani.	Žužemberk: Jakob Dereani.

Dobro izurjena (1280-3)

Šivilja

za šivanje životov se sprejme.

Kje? pove upravnitvovo »Slov. Nar.«

Proda se ali v najem dá hiša z vrtom

na Karloški cesti št. 12
z 2 kletmi in hlevom ter s šupo za sendin in 2 travnikoma. Proda se tudi brez travnikov. Več ze izve Privoz št. 9. (1319-3)

Še eno (1268-3)

dobro kolo

po nizki ceni na prodaj.

Kje? poizve se v prodajalni Valentina Goloba, na Mestnem trgu št. 10

Kavarna „VALVAZOR“.

Usak dan sveži
sladoled in ledena kava

Tudi se **oddajo** sledeči časopisi: »Slovenec«, »Agramer Tagblatt«, »Politik«, »Grazer Tagblatt«, »Eduinst«, »Arbeiter Zeitung«, »The Grafik«, »Wiener Zeitung«, »Jugend«, »Medicinische Wochenschrift«, »Pschütt«, »Interessantes Blatt«. (1261-3)

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom
razpošilja zasebnikom
prva tovarna za ure v Mostu

HANNS KONRAD

eksportna hiša ur in zlatnire

Most (Brux) štev. 64 Češko.
Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3-78
Prava srebrna remontoarka . . . 5-80
Prava srebrna verizika . . . 1-20
Nikelnasti budilec . . . 1-95
Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, imenem zlate in srebrne medaže razstav ter tisoč in tisoč priznalnih pisem. (2758-51)

Ilustrirani katalog nastoji in poštnine prosto.

RONCEGO

najmočnejša naravna, arsen in želeno
sodržujoča mineralna voda

priporočana po prvih medicinskih avtoritetah
in anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, malariji itd.

Pitno zdravljene uporablja se celo leto.
Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah. (995-3)

Kopališče Roncegno

Južno Tirolsko
postaja valsganske železnične
1 1/4 ure oddaljeno od Tridenta, mineralna, blato-parna kopel, popolno zdravljene z mrzlo vodo, elektroterapija, masaža, zdravilna gimnastika. Šíma nad morjem 535 metrov, prekrasna lega, usčitena proti vetrom, dišec, sub zrak, brez vsem prahu, stalna temperatura 18 do 22 stopinj. Zdravilšče pre vrste z obširnim lepim parkom prekrasen razgled na dolomite, 200 sob za tuja obdelovalnice in bralne sobe, zdravski salo. Povsod električna razsvetljava, zdravilska godba, dva lawn-tennis prostora in vsi drugi poležni športi. Senčnata izprehajališča, zanimivi izleti. Sezona maj-oktobar. (V maju, juniju in septembru znižane cene.) Ilustrirane prospekti in jasnila daje kopališko ravnateljstvo v Roncegno.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne

B. FRAGNER-jav in Pragi
je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljane pospešjujočega in milo odvajajočega učinka. Prebavljane se pri rednem uporabljaju istega sredstva okrepujoče in obdržuje v pravem teknu.

S VARILLO!

Vsi deli ambalaže imajo zraven stoječe postavno deponovan varstveno znamko.

Glavna zaloge

lekarna B. Fragnerja v Pragi, e. in kr. dvornega dobitnika

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postajajo avstro-ugarske monarhije poštnine prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ugarske.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetb schläger, J. Mayr. (14-12)